

quod orat. ipsum respiciat mente
cui supplicat: omnes superfluas .
cogitationes excludat. aliud non
admittat extraneum. ne ut ait quidam
purissimis fontibus a pros immittit
re videat in puidus. Hinc etiam san-
cti ambrosij in apostolus hore septe ro-
scus synus ille redoluit. Ait ei Ora-
to mente domini orabo simul spiritu
nec sola pro canat. Sensus quod ne
alibi ductus aberret fluctuas va-
nis preventus casibus. Tunc enim ac-
cepta est deo oratio canentium si pura
mens id gerat quod explicat. Sequi-
tur vox de pre

Rico **Non**
cantis. **Rico** **Autas** fa-
ciem tuam a me. **Uiz** permitte p pec-
catorum meorum enormitate repellendo
oracionem meam. loquitur de deo ad mo-
dum hominis qui auertit faciem ab eo
que non vult exaudire addit. **In** quod
cumque die tribulor. **I. f.** simole pecca-
torum aut seculi aduersitate pmo-
licima ad me. **I**precante p auxilio
[aurem tuam] et demerita tua exau-
diendo precationem meam.

Cassi Cum enim totos audi
at. totos videat. solos
illos aspicere et audire debet. quorum
preces benignus exaudit. **Et** quia
quod die inuocauero te: velociter exau-
di me. **I**quantum se in humilitate pe-
nitens iste pena merito prostrauerat.
tamen in ipsa supplicatione crescebat.
Nacum primo dixisset. in dicitur ad me
aurem tuam. **I**a ostendit petiit ut ce-
lorum valeat audiri. Qui vero velo-
citate postulat. de impetracione se-
cure est subiungit eam. **Rico**
sue de precationis dicitur.

Quia defecit sicut fumus dies
mei. **I**nvani ac tenebrosi actibus
consumpti. **Rico** **maxie** ad su-
perbia mundi respi-
cit: quod quanto plus extollit tanto am-
plius eua. **Hugo** **Vel** in-
nesat. **Hugo** **ta** **lra** **al**
legat hic breuitate vite sue vni Ja-
cobi in. **Quid** est vita hominis et vapor
ad modicum parens. **Sequitur.**

Rico **Let** ossa mea sicut cremi-
um aruerunt. **Cremium** dicitur
a cremo as. et est caro frigida quasi arsa
que remanet in patella pinguedi-
ne extra.

Hugo **Per** ossa que
sustentat car-
nem ne defluat: intelliguntur vires
aie quibus ipsa sustentat. **Has** pe-
nitens deplorat per estum temptaco-
num arefactas. non habens deuotio-
nis pinguedine. **Tunc** acio rona
habet ossa mea quasi frigida et tabuerunt.

Cassi **Die** enim frigitur per dicitur.
quoniam futuros ignes in ce-
dium quod igne formidat. **Na** que se
pauelat arsurum: ipse in cedum ter-
rore iam frigit et arelat. **Et** ut iste pe-
nitens cito remedium in petra retineat
ad miseriam suam et flebilem narra-
tionem. cum subdit dicens.

Rico **Per** cussus sum sicut fe-
nu. **I**que sicut fenam arelat
tpe ardoris: sic ego feruore tempta-
tionis deficio. **Let** aruit cor meum. **I**
defectu deuotionis. **quod** obtinens sum
comedere panem meum. **I**studium sa-
cre scrip. **Cassi** **Hinc** enim exprimi-
ture. **Cassi** **tur** natura pecca-
tium: quod dum delictum appetit. otepla-
tio domini non habet. **Sequitur.** **voce**

Lij.

ius seculi penitentibus inferunt. vñ
subditur. **C**ota die exprobrabant
mihi. **H**ucri tam a papellardū. **I**m
mici mei. **S**. amici mūdi. q̄a imiq̄s
odio habui. **E**t nō solū apti inimici
exprobrabant sed amici falsi de
teahūt bonis viris. vñ de subdit. **Q**uā
laudabāt me. **D**ū essem cum eis ad
huc in vita seculari vel qui laudāt
me in aptol. aduersū me iurabāt
detrahendo in absentia mea. **I**tem
enī mali deridēt bonos. q̄ opa eorū
dissimilia vident. **V**ñ de subdit. **Q**uā
cinerem tanq̄ panē manducabaz
vñ viles cibos: n̄ delicatos ac p̄ h̄
vita mea erat ip̄s contraria. vñ sa
pientie. **I**tem dicit mali de bono. **Q**uo
nam inutilis est nob̄ a contrarius
opibus n̄is. grauis est eē nobis
advi. **G**lo. **V**el ita exprobra
tū. **G**lo. **b**āt m̄ inimici mei
sed non curabam. q̄ cinerem tan
q̄ panem manducabam. vñ in ip̄a
delectatione vel derisione malorū re
ficiēbar gaudens in tribulatione
La pauim meum. vñ delectationē
seu iocunditatem temporalez si q̄n
do habebam. **C**um fletu miscebā.
Hug. **S**ciens quomāz dolore rī
sus miscebitur: a extrema
gaudij luctus occupat. **H**ic autē
fletus fit p̄cipue timo ē diuini iu
dicii. **V**ñ de subditur. **F**acie ire
indignati. **I**tem. **I**tem omnia sus
onis tue. **I**tem. **I**tem tenebam propter
futurū iudiciū: i quo facies tua ap
parebit peccatorib̄ irata. a indig
nationis plena. ne grauiorē inue
rentem in purgatorio vel in inferno

propter peccata mea penam. **N**ec
mirum si pertimesco futurū iudi
cium. **H**ug. **Q**uia eleuans. **I**me su
per omnes creaturas
terrenas per rationem qua me ad
imaginem tuam creasti. **A**llisisti
me. **I**id est deorsū me proiecisti q̄n
corporis pondus quo anima depri
mitur mihi tribuisti. **V**el. eleuās
me temporalibus. allisisti me i sp̄i
ritualib̄ a eternis bonis que p̄ te
poralia timeo. **G**reg. **Q**uia
amittere
nūus successus temporalium: eter
ne reprobationis est iudiciū: san
cti enī viri in prosperitatibus plus
in aduersitatib̄ pertimescunt sup
se iudiciū dei occultum. quo nunc
hos a se repellit nūc illos ad se tra
hit. **H**oc sua gratia accendit eēna
querere: illos pro voluptatibus su
is deserit exteriora cogitare. **H**oc r̄
mentem ad superna erigit. illorū
superbiaz in infimis mergit. **D**e
v̄is. **Q**uis ei h̄om̄ est imare potuiss̄
set **J**udam vinēdi sorte etiā p̄ mi
niste r̄ū aplatus amittē. **H**uc ele
uans allisit: q̄m dū lucy frenū con
cupiuit ab aplatu cadere meruit.
Hugo. **H**ec est damnoza cōmu
tatio pro temporalibus videlicet
perdere eterna. q̄a hec in eternum
habent. illa. **S**. temporalia cūcta statū
transeūt. vñ subdit. **D**ies mei sicut
vmbra dedinauerūt a ego sicut fe
nū arui. q̄ que ab m̄o duz senūz h̄o
die vivescit a cras siccat. **I**ta h̄o
trāsit de leticia i hoc seculo i esticia
de sanitate in infirmitate. a sic dedi
nans arescit in mortem. **V**ñ p̄sa.

Longi temp
aliqui temp

nonne illos
p̄ h̄o

xl. Omnis caro fenuz: a omnis glo
ria ei? quasi flos femi. Demittis iste
generalib? malis expositis compe
teter de fletibus dñi bñficia recolit
dicens. **Q**u autē dñe in eternuz
pmanes. **Q**u stabili ter: a cetera om
nia transitoria sunt. **L**a memoria
le tuū. **Q**u misericordia tua q̄ semp
memor es nostr: **L**in generatōne a
generatōne. **Vñ** ps. In eternuz
misericordia ei?. **Q**u exurgēs
ad nos literandū.

Rico Videt enī deus hoib?
iacere qñ nō p̄tet eis au
xilīū. **L**misereberis syon. **Q**u ecclēsie
ex peccatoribus penitētib? vt plu
rimū collecte. **L**q̄ temp? miseren
di ei? **L**supple durat ad tēp? iudiciū

Hugo Et ite o misere eius
Lq̄ venit tempus. **L**s.
gratie qd̄ incipit a p̄mo dñi adue
tu: de quo dicit Apo. ad Galat. iij
At vbi venit plenitudo temporis:
misit deus filiū suū factū ex mulie:
factū sub lege: vt eos qui sub lege
erant redimeret. Aut secundum dñm
aduentū signat cum dicit. qz tēp?
miserendi ei?: qz venit tēpus. **B**is
autē dicit tēpus. qz duobus preci
pue temporibus vere penitēs expe
ritur dei gratiā. s. qñ anima exuta a
corpe recipit primā stolaz: a ipsi?
anime immortalitatem. a qñ in iudi
cio corpus reunitū anime: recipit
secundam stolam. s. corpis immorta
litate a glorificatione. qz splen
debit sicut sol. **H**ec tamen non ha
lebunt sine meritis precedentib?.

Vnde sub **Nicola**. **Q**u
iungit. **Nicola**. **Q**u
mazpla

auerunt. **B**igna cōuersatione **L**ser
uis tuis. **Q**u angelis **L**lapides. **Q**u pe
nitentes **L**ei? **Q**u ecclēsie. **A**c si dicat
Penitētes ex quib? tanq̄ ex viuis
lapidibus cōstruit ecclēsia placu
erunt angelis **V**nde Luc. xv. Gau
diū est angelis dei sup vno pecca
tore penitentiā agēt **L**et terre ei?
Qu p̄ colēm terrarū diffuse **L**misere
buntur. **L**parantes ei? p̄motionē
in bonū vt fructū exhibeat sācti
tatis. **Q**u timebūt gentes. **L**q̄ de
errore vitiōz vel de ydolatria con
uerse sunt **L**nomen tuū dñe. **L**sicut
videmus impletū. **L**a omnes reges
terre gloriā tuā. **L**et iā formidabūt.

Cassi. Reges terre dicit q̄ cor
pora sua diuinis regul
refrenātes sui ipatores a rectores
esse dño p̄stāte valuerūt. **E**t hoc nō
hūt a seipsis: s. a dei dono. **Q**u
edificauit dñs syō. **L**s p̄tōrib? pen
itētib? tanq̄ ex viuis lapidib? q̄s
vocauit a iustificauit. **E**t post hoc
tēp? misatōis **L**videbit i gl̄a sua
a in assumpti corpis veritate a ma
iestate qñ hēdos se questrabit ab
agnis. i gehēnā ipios mittēs: a iu
stis donās bñtūdie; sēpiternā.

Hug. S; autē v̄t illa dies tu
dici? exire mal. **R**. **E**re
xit i orōne huiliū. **L**misericordiā
audiēdo eoz petitiōez. **L**a nō spreuit
p̄cē eoz. **L**ex deuotiōe cordis p̄dēte

Nicolaus **H**ec. **L**videlicet p
dicta dei beneficia **L**in generatōne
alka. **Q**u xp̄iana: que alterata est et
mutata d̄ vitijs ad virtutes. **L**a po
pu! **Q**u xp̄ianus **L**qui creabit. **L**p

baptismi regenerationem p qua
constituitur in esse gratie que cre
atur in **HUGO** Vel qui creabi
anima **HUGO** tur per peniten
tiam. & de nichilo aliquid efficitur.
quia peccator et peccatu nihil fuit
Vnde **zech. xxxviii.** Nihil factus
est. **Et** **abbat.** laudabit dñm. **Cau**
sam subiungit. **Quia** prospexit.]
procul aspexit ocul misericordie
peccatores longe a se positos. **Iux**
illud puerb. xv. Longe est dñs ab
impijs. **Et** **psal.** Longe a peccatori
bus salus. **De** excello sancto suo.]
de celo. **vn** **Cass** **domin⁹** de ce
de subditur. **Cass** lo in terram
aspexit.] & ad nostri corporis fragi
litate in q mundi vicjs tenebatur
obnoxia **Causam** h⁹ respectus sub
iungit. **Di.** **Ut** audiret gemi
dicens. **Di.** **Ut** compeditoꝝ. id
est penitentiuꝝ qui erant prius co
pedita ligati ymcaulis peccatoruꝝ.
vt solueret filios.] & imitatores.]
interemptorum. id e peccatorum.
Cass **Qui** diabolica fraude per
empti sūt gladio peccati
vt videlicet ipsos liberaret a pater
nis erro. **ut** vt solueret
ribus **ut** filios interempto
rum & opera meritoria. q per peccā
erant mortificata & reuiuiscūt gra
tia recuperata. **Ad** quid ipsos sol
ueret. sequenter declarat dicens.]
Ut annuncient in syon nomen do
mini. **beneficia** eius pdicādo & lau
dando. **et** laude eius in iherl.] & in
ecclesia que nomine syon & iherl.]
designatur. **fm** q dicit **Apl** us ad
ixb. xij. **Accessistis** ad syon monte

a ciuitatem dei uiuentis. **in** cele
stem. in qua annuncient fideles
nomen domini. eius fide libere cofi
tendo & predicando: & laudes dei de
bitas exoluendo. **Hoc** etiam nō in
congrue de primo aduentu domini
potest exponi. qñ aspiciēs domin⁹
de excello visitauit nos oriens ex al
to in sua incarnatione. vt opeditos
a dyabolo solueret a ymcaulis igno
rantie & infidelitates. qui noue lau
dis canticum dño in sancta ecclesia
personarent. **Hoc** at fit. **In** conue
niendo populos.] & vt ueniens
populus.] **in** ynum.] videlicet in vn
tate fidei qui dispersus erat per diu
sas mundi partes. **Et** non solum
vulgares uenerunt ad unitatem fi
dei: s; etiā principes. vnde subditur
[a reges vt.] dicit ppli a ipsi reges
[seruiāt dño.] **Et** iste ppl⁹
[receptor] **HUGO** fidelis. **RE**
spondet ei. **scilicet** xp̄o. **in** uirtutis sue.]
obediendo eius uolūtatī. **Cass.**
Non lingua: s; uita. non uoce sed fi
de. nō clamore sed corde. **Nā** ille cri
sto rēdere cognoscitur q imperijs
eius obediens esse monstrat. **Qui**
qdem ppl⁹ fidelis vt cito ad bñtu
dñe sc̄s pmittaz possit puenire. cō
sequens s; dicit. **in** paucitatez dierū
meorū nūcia m̄.] **Nō** em̄ amore pū
tis uite desiderat scire finē: sed vt in
ipsis ofessionib⁹ dñi pseuerās ad
requiē illā celestis regni uelocitē p
ueniret. **Paucitatez** dierū. dixit. q̄a
quandoq; finēdos esse ostabat.
Qd em̄ finiendum est. longum di
cere nō debemus. **ne** reuoces me in
dimidio dierū meorū.] **Hoc** est in iu

uentute in q̄ lubrica ⁊ lasciuia vel
luxuriosa pleūq; uolūtas appetit̄
⁊ etatis feruore crūmīa pl̄ amant̄.

Collect. Penitens ergo orat
ne moriat̄ in piculo
talis etatis: s; ad maturitate; uite
puemēns valeat cōsequi domini
eternitatem de qua subditur.

Rico. Li generatōe ⁊ genera
tionē anni tui. ⁊ dura
tio tua domine est eterna.

Cas. In q̄ sc̄i p̄petua tecū ioiū
ditate gaudebunt: q̄n sic
dic̄ ap̄ls: d̄⁹ erit oīa in omnibus.

Rico. Istā aut̄ d̄m̄ em̄itatē cō
sequēter exponit: dicens
Initio ⁊ in p̄ncipio t̄p̄is tu do
mine terra fūdisti. q̄n̄ centū mū
di. ⁊ opa manū tuaz sunt celi.
sic Gen̄. i. d̄i. In p̄ncipio creauit de
us celū ⁊ terram. Et per ista duo
intelligūt̄ omnes alie creature.

Cass. S; quare cū uerbo facta
sūt omia opa manu ce
los dixit eē opatos uel fūdatos.
Sed hic manū uirtutē iussiois debe
mus accipere: sic in alio p̄s. dicitur.
Ipse mandauit ⁊ creata sunt.

Rico. Consequēter describit uite
p̄ntis cessatō q̄ erit in
generali resurrectōe: dicens Ipsi
p̄ibūt. Circa qd̄ sciendū q̄ mot⁹
celi ordinaf̄ ad cōpletōnez numeri
electoz. ⁊ id̄ ipso habito idēz mo
tus cessabit: sic d̄i. Apoc̄. x. Jurauit
p̄ uiuentēz in secula. q̄ tēpus am
plū nō erit. Et hoc est qd̄ d̄ic̄ Ipsi
uidēz terra ⁊ celi p̄ibūt: tu autēz
p̄manēs. Sic em̄z et̄ntas sequit̄
omnez stabilitatē ⁊ imutabilitatē

ita tēpus sequit̄ motū ⁊ mutatōez
Solus aut̄ d̄⁹ est om̄io imutabil̄.

Celi uero sup̄iores sunt mutabiles
q̄ntū ad sitū. Inferiores aut̄ uel aer
q̄ntū ad alteratōem. modo in om̄i
mutatione est aliq̄ d̄p̄ditio. q̄ ces
sat aliq̄d esse qd̄ pri⁹ eāt. Et sic in
fine mūdi celi p̄ibūt. non q̄ntum
ad subaz: s; q̄ntū ad aliquā d̄sp̄oz
q̄ cessabūt celestia a motu locali
et elemētaria a mutua actiōe ⁊ al
teratōe substātijs eoz remanenti
bus. Itēo s̄b d̄i. ⁊ oēs sicut ueti
mentū ueterascēt. ⁊ a statu in q̄ mō
sūt. Et intēde q̄ hic opinioēs p̄ho
rum mirabili breuitate d̄struxit.

Quaz p̄ma est: mundū a nullo ef
se creatū. Secūda sine fine māfuz
S; cū d̄i Initio tu d̄stē terram fūda
sti: ⁊ opa manū tuaz sūt celi: pri
ma p̄suasio nep̄hāda cōuicif̄. q̄m̄
creator aū creaturas suas sine ali
quo cognoscit̄ initio extitisse. Cū
uero subsequēter d̄i Ipsi p̄ibunt:
finem eos habere d̄clarauit cōtra
didoz p̄hoz opinioez secūda;
ut nullus i stellis gentili errore cō
fideret: cum eas mutandas esse se
taret. Sequitur. ⁊ sicut operto
rium. Forſitan celos operto riu;
delemus aduertere: qui ad modū
uelamis fr̄as op̄iūt mutab̄ eos.

Nicolaus. Sicut enim ad
uēntē estate
uētis h̄yemalis mutatur. q̄ non
est amplius necessaria: remanēte
t̄n̄ eius substātia: sic corpora cele
stia et elementaria mutabūtur.
a statu in q̄ nūc sunt: q̄ nō erit am
plius necessari⁹ completo numero

electorū tu at itē ip̄e d̄. sc̄z oīno
inmutabil̄. La am̄ tuū non deficiēt. |
Nō est p̄ hoc itelligēdū q̄ i efn̄ta
tē q̄ est mēsuā duracōis diuine sit
aliq̄ successio: s̄ qz eā appretēdere
nō possum⁹. nec p̄ cōsequēs exp̄ri
mere nisi p̄ cōpācōnez ad tēmp⁹

Cass Prudētissime nimis atqz
vtilis orōne cōpleta pau
p̄ ille sc̄ssim⁹ de p̄cōz suoz r̄mis
sione a d̄e spe resurrecōis futūe ex
ultās. v̄it ad em̄nū psal. vbi oīa
s̄ breuitate cōcludēs se cū elc̄is ei⁹
habitaturū eē cōgaudet. dicens.

Fili suoz tuoz. | v̄ imitatores
ap̄loz. **N**icola⁹ q̄s genuerūt p̄
verbū euāgelij. sicut dicit ap̄lus
chor. In xp̄o ih̄u p̄ verbū euāgelij
egoz genui. Et isti sunt vere cri
stiani q̄ habitabūt. sc̄z efn̄aliter

cu⁹ christo sicut ip̄e dicit

M. Jo. xij. vbi ego sum: illic
q̄ ministr̄. **C**as. La semē eoz v̄
meus erit. **C**as. Lopa fidelīa q̄ i
hoc mundo seruantur. Lm̄ seculūz
dirigētur. v̄ videlicet hic in gr̄a: a m̄
futuro in gloria ad accipiendum
premiū in

Cas. Vbi sc̄ti cu⁹
vita eterna. **C**as. d̄no saluato
re recta atqz stabili voluntate gau
debunt. Quam felicis anxius iste
peccata d̄fleuit: qui vsqz ad efn̄e
beatitudinis gaudia se d̄serucian
do a p̄uenit

coll Prestat nob̄
p̄fecto ma
gnam indulgentie peccatorūz no
strorum optinēde fiduciā penitēs
iste. qui per cordis gemitū p̄uenit
ad eterne iocūditatis premiū. Reg
num em̄ celoz vult rapi s̄ctib⁹

nostris: quos mēsuā non delētur
Vnde scriptum est. Regnū celoz
vim patitur: a violenti rapiunt il
lub. Et iterum. Penitentiam agite
appropinquabit em̄z regnū celoz
Hereditatez ergo celestis quam
amissim⁹ p̄ culpam: rapiamus per
penitentiam. **B**enignus saluator
noster suum sue pietatis nobis
aperit: nosqz recipere ad se per peni
tentiam queit. **A**ccidamus igitur
ad eum: nec ab illo quicq̄ de presē
tis vite prospertatibus appetam⁹:
sed indulgentiā peccatorum pre
cemur: cogitem⁹ mala que fecim⁹
a nosmetipsos lamētis deuotis
atqz. v̄t p̄ talem penitētie fru
ctum cōmēta que nostris exigēti
bus culpis meruimus. dei annue
te clementia euadere valeamus.

Cas. O condicio beata pe nitē
tium. que de reis efficit
iustos: de tristib⁹ plenit̄er letos
de mortalibus absolute p̄petuos
hic malorum societatem ad tēp⁹
habent. ibi angelorum consortia
eterna felicitate suscipient

collect Qua propter quintu
istum penitentialem
psalmum cordis deuotione cā tan
tis. cōmissa nostra s̄ctibus extin
guamus a dignis penitētie fructi
bus culpas quas fecim⁹ salubri
ter abstergamus: quatin⁹ t̄pa ad
indulgentiam nobis indulta sic ex
pendamus. v̄t ad vitam eternam
p̄uenire mereamur gr̄a a m̄ia d̄ni
n̄i ih̄u xp̄i. Cui ē hōra gl̄a i. s. f. A

Psalmus Cij

m. h. d.

Benedic ani.
Titulus psal. ipsi 68.
Hu. Sicut p^o euasi
onez maris ru

br. moyses cātauit a ois ppl's cā
ticū laudis dño. vt hētur exo. xv.

Iero Sic p^o illas bñ paup'is
huilimas pces. a tā ma
gne peitētie geit^o i pcedenti psal.

expli **hugo** quis q's fidel mo
ratos neē ad redēdūz
laudes a grāz adōes ipi 68. xpo

domi **cast.** Scies itaqz ppha mē
no res hōim varijs illu
sio mb^o subiacē. nec sēp in rā con
tēplacōe dēfiras: aiaz suā vir scūs
alloqitur. vt cū fuerit dimerf dadi
dib^o a picul liberata. bñficioz om
niū re corde auctore: ne sibi ā alte
ri cuiqz putet eē tbnēdū qd a solo
dño cōstat eē cōcessuz **Vnde dicit.**

Benedic aia Aug^o In oī mu
nē dñi nri. in oī ei^o cōsolacōe
in oī cōrēdōe. in grā quā donare
dignat^o est in idulgētia q no b nō
hoc red dit qd dēbeat. i oib^o opib^o
benedic aia

Mic. Per h^o q di
mea dño. **Mic.** at. aia mea
intelligūt potentie exteriores vt vi
sus audit^o. a sic de alijs **L** a oia q i
tra me sūt. **viz** potētie itēiores aie
viz intellāis. volūtas. memoria a
appetit^o sensitū^o sup^o bñ dicit^o
noī scō ei^o **b**ñdicōe laudis. q mi
nor bñdicat maiori. a nō cōsecrā
nis. q fit cōuersio. sic dicit ap^o l'us
ad hebreos. vij. Sme vlla cōtrad cō
ne. qd min^o ē a meliore bñdicatur
Sequitur **Castiodor^o** **B**ñdic

aia mea dño **Repetitio eius de**
est vt studium maximum coneta
ret geminata

Mico **La noli**
sententia **obliuisci**
omnes retribucioes eius. **Quia**
sm q dicit **Seneca** de beneficijs.
Omnium ingratiſſim^o est: qui be
nificij accepti oblitus est

Augusti^o Non dicit tribu
tiones: sed retri
bucōnes. **Primo** enim tribuit no
bis deus multa bona. quia nos cre
auit ad suam ymaginem. ēdē mit
pauit a plura similia. **Et** homo reē
buit deo blasphemias: inq^o viuen
dō **At** deus pro his malis nō retri
buit penas sed potius. bonaci ispi
rando penitentiam a p^ostando ei re
miam **Tribuit** ergo cum me fecit a
retribuit cum me iustificauit

Castiodor^o **Hoc** ē quod
obliuisci nul
li fas est vt qui erat obnoxius idē
obligat^o pene: dignus fieret mox
honore. **Cōsequēter** exponūt retri
bucōnes futuri seculi quas sādīs
fuis dominus pia miscācōe lar
gitur **Vnde dicit** **Qui** propida
tur omnibus iniquitatibus tuis
Quādo remissis delictis in pace di
gnat^o suscipere p^oores **L** q sanat oēs
infirmittates tuas **Quā** secūritas
a imortalitas eterna in resurrecō
ne cōceditur id ē cum corrup tibi
le hoc iduerit in corrup cōez. et h^o
mortale corpus induerit imortali
tate **Qui** redemit de iteritū vitaz
tuam **Quādo** nos ab efne mortis
calamitate submouit sez vt nō au
diam^o. **Ite** in ignē efnū. q patius

est dyabolo a angel' c'9 Lq coronat
te in mia a mfeacionib' q' in mie
effectib' q' in ia b'is premia digna
largiat. sicut dicit apl's De cetero
superest mihi corona iusticie: quaz
reddet m' dñs in illa die. iustus iu
det. **Q**ui replet in bonis desideriu
tuu. Si tibi dixerit cu' sacris Veice
b'ndicti pa. **Aug** Etce rebuscos
tris mei. **Aug** Quid debebat
peccatorib' nisi suppliciu a ielena
ignis ardetis. Non ipa retribuit:
ne expauescas. No em' cessauit vo
care. aut vocatu' neglexit instruere
a instructu' cessauit p'ficē. aut p'fe
ctu' neglexit coronare. Quid dicit
Oro: es. conuertere. a accipe retu
bucōes istas vt p'pici' sit omnibus
iniquitatibus tuis post remissionez
peccatoru'. Corp' isfirmu' geris. ne
esse ē vt sint q' dā desideria carnis
que te trahunt a suggerant tibi de
lectaciones illicitas. a in eis aliqñ
ipa a'nia q'busdā consentit. capit
languor ē. sanat oēs languoēs tu
os. si tñ penitueris. Omnipotēti ei
medico nullus languor insanabi
lis occurrat qui replet in bonis desi
deriu' tuu. si queris qñ. cū. renoua
bitur vt aq'la iuuentus tua.]

Glosa Aq'la duz semo gra
uat sup'mū labium
rostri sui fert ad modū vnci intā
tū crescē q' nō p't os apire neq' el
cā cape a sic nimia fame a senectu
te grauata quodā naturali instin
ctu collidit rostrū ad petrā. a exat
tit vncatū labium quo cibus ipe
dieba. **Cast** Quo facto in p'sti
tū nā valitū d'nc cor

pis sui. a solita escaruz p'cepto. et
noua. **Hugo** Sicut a'nia pon
tur de rostitate corpo
ris grauata ipe die ne pane angelo
rum frui possit. donec in morte p'pō
sibi occurrere per ipm de p'pō cor
poris illam grossicie. Sicq' in oua
ta. pane angeloz fruitur. deum vi
dens facie ad faciem. Vnde in ex
equiis defūctoruz dicit. De' i quo
elcōruz a'nie deposito carnis onere
plena felicitate letantur. Post q'
dixit retribuōnes domini quas h'
conuersis in illo seculo credit veā
citer posse prestare. Nunc ostēdit
breuiter quia dominus misericor
diam facit sperantibus in se. vñ
dictam patientibus iniuriā dices

Faciens misericordiā dominus?
Casti Dic vñsus p' modū disti
nicōis edict' est Nam in
erogāti. quid sit dominus respon
det. faciens misericordiāz. maxime
illis qui miserentur p'p'mis sic die
in euangelio. Beati misericordes:
qm' ipi miaz cōsequetur. **a iudici
um omnibus iniuriā patietibus**

**Hoc ill' p'mittitur q' pacie munē
decoratur. de q'bus ait. Da tñ vñdi
ctā: a ego retribuā eis. Naz qui se
manu desiderat vlcis ei q' furore su
um iudici p'secucōe faciat' ostēdit
vidictam dño nō resuāt. q' se cre
dūt posse distringē qd deberent a
iudice p'.** **Deide s'bdit exē
stulare nico** pla mie dñi dñs
Notas fecit vias suas moysi.
id est p'cepta legis que erāt vie
ueniēdi ad salutē. **filij israel
voluntates suas. idē mādata sue**

voluntatis exp[er]tissima. vt. habet[ur] exo.
xx. a hoc ad **Hugo** Moralit[er]
litteram at p[er] moi
sen intelliguntur o[mn]es s[an]cti q[ui] extracti
sunt de aq[ua] voluptat[is] s[er]uari[um]. a p[er]
filios isrl. o[mn]es credentes in xpm. Dis
notificat de v[ol]untates suas viz vt
sup[er] h[um]ilit[er]. h[um]iliat[ur] c[on]fiteat[ur]. et
confessus sanet[ur]. Et hoc procedit ex
magna dei m[er]ita. vnde subdit **M**
serator. Im op[er]a misericord[is]. In a
tura. d[omi]n[us] x[rist]us [logam]mis.]

Ric. Diu expectas p[en]itentes ad
p[en]itentiā. a multū misere ri
coris. q[ui]a m[er]ita superaltat iudiciū.
d[omi]n[us]. Jacobi. h[ic]. **N**on ipe tuuz iras
tenetur de. J. s. elcis suis q[ui]b[us] finalit[er]
placat. q[ui]s ad tem
p[or]e eos castigat **Hugo**
[neq[ue] ieternū cōminabit.] a corri
pit elcos suos a flagellat vt in ter
nū parcat a pleū q[ui] mal[us] i p[en]it[ent]i p[er]
cit. vt ieternū feriat q[ui]b[us] diciturus
est. Ite in ignem eternum

Aug. D[omi]n[us] blasphemat q[ui]d[am] die
a tū solē suuz ortū fac su
per bonos a malos. Vocat vndiq[ue]
ad cōrrectionē. vocat vndiq[ue] ad pe
nitentiā. vocat b[en]eficijs creaturē. vo
cat impietate temp[or]e v[er]ū di. vocat
p[er] lectore. vocat p[er] tractatorem. vo
cat p[er] intimā cogitacōem. vocat p[er]
flagellū cōrrectionis. vocat p[er] m[er]itam
a solacōis. Sūt tū q[ui]dā q[ui] p[re]parant
questionē a differētia sit in ill[is] v[er]o
cōu[er]sa. cras cras. sufficiat q[ui] fuisi
vsq[ue] ad hodiernū diē p[en]it[ent]i p[er] q[ui]
obfua ne lōgitudine mie dei male
vidēdo. tu tibi thesaurises iraz i die
ire. a reuelacōis iusti dei iudicij.

Gre Quia q[ui]s diu[er]s[us] expectat
ad p[en]itentiā hos nō con
uersus durius damnat. Sequitur
sententiā g[ra]uis de m[er]ita dei cui[us] dicit[ur]
Nō scdm p[en]it[ent]iā nostra fecit nob[is].

Ric. p[er] m[er]itū nos c[on]tra condig
nū. q[ui]a tāta ē offensa quā
tus ille q[ui] offendit. de[us] at infinitus
ē et p[er]sequens offensa p[er] p[en]it[ent]iā mox
tale ommissa est infinita. tū remittit
v[er]ū subdit [neq[ue] scdm iniquitates
nostras retribu] **Cas.** q[ui] p[er] offen
et nobis.] **Cas.** s[an]ct[us] hunc
absoluit q[ui] se studuerit adhibita
satisfactōne **Jero** Sicq[ue] melio
dāpuare **Jero** ra q[ui] mere
bamur idulhit v[er]ū adhuc subdit

Quonia[m] scdm altitudinem celi a
tra cōrroborauit m[er]ita sua sup[er] timē
tes se. **Q**ua cōp[ar]acōne illud quoq[ue]
significatur. **Cas.** terras operit
q[ui] sicut celuz **Cas.** a circuit atq[ue]
nutrit fructus eius modo p[er] huius
infundendo. mō prestādo sere na.

Hugo Ita deus qui est i[n] cie
lū tu populi sui souz
eū a cōsuat p[er] suā grātia a m[er]ita. v[er]ū
adhuc subiungit dicens. **Q**uonia[m]
tum distat ortus ab occidentē: lō
ge fecit a nobis iniquitates n[ost]ras

Jacobi **Cassiodor.** Tātu
dicit iniquita
tes n[ost]re longe sunt. cum nobis
peccata n[ost]ra indulgentur. quā
tum potest dara bies a tenebrosa
nocte distare **De** d[omi]n[us] ostēdit q[ui] grā
d[omi]n[us] g[ra]tis saluat. vnde dicit **Q**uonia[m]
m[er]ita misere[re] pat[ris] filio[rum] m[er]ita est
domin[us] timē **Jero** Sicut pater
miseret[ur] sibi **Jero** miseret[ur] sibi

lio tū eum verberat ut emendat ac
bonis operibus erudiat. ita a dñs
corripit nos in dñū ut saluos faciat

Hugo Consequē oñdit mul
tas causas quare do
min⁹ de facili ita nostri miseretur.

Prima est nostra fragilitas. unde
dicit. qm̄ ipse coguit figmentum

Rico a pmitate nr̄az ad
peccanduz; a fragi
litate ad standū. iuxta illud Gen.

viii. Sensus et cogitatio hoīs pna
sunt ad malū ab adoleſcētia sua. Et

non solū fragiles sumus q̄tu; ad
animā: s; etiā q̄tum ad corp⁹. Vñ

subdit. **R**ecordatus est qm̄ pul
uis sum⁹. Trāſſatio romana ha
bet. Memento dñe q̄ puluis sum⁹

q̄ corpus nostr⁹ in puluere; terre
reſoluit vñ compositū est. Secūda

causa est mūdi deceptio; q̄ aridet
homini p̄ p̄ſperitate; vñ dicit. l̄ h̄

sicut fenum virens ad tēpus mo
dici. l̄ dies ei⁹ vñ vita ei⁹ l̄ q̄ si flos

agri sic efflorescit. q̄ sic flos agri
ad calore; solis cito desiccatur: sic vi

ta hominis ad calore febris vel alteri
us infirmitatis statim exēminat.

Sequit̄ tertia causa quare dñs mi
seretur: que est necessitas moriendi.

vñ sub
dit. **Hugo** q̄m̄ā spi

ritus l̄ existens
l̄ in illo. vñ corp⁹ hoīs l̄ p̄trāſibit

l̄ moriendi. l̄ a non s̄ſiſtet. q̄ rece
dēt aia cadit corp⁹. Et d̄i cadauer

quasi caro data vermicibus.

Cassi Audiāt qui sup̄biūt et
se gaudēt mundana feli

citare sub
iectos. **Iero** spiritu oīs iocū

ditas a viriditas eius traditur ob
liuio

Cassio Nō est ergo de
m. fugitiuo flatu

p̄sumenduz; s; hoc hic poti⁹ agēdū
q̄d nobis p̄desse nouim⁹ in futur⁹.

Et ne quis forsitan crederet ad hūc
munduz aias esse redituras sicut

nōnulli dementiuz putauerūt. ad
didit. **Hugo** l̄ a non coḡſcet

amplius locum
suū. Locus aie corpus est: ad q̄d

post morte; non reuertit̄. Vñ Job
x. dicit. Vadā a non reuertar.

Rico Trāſſatio hebraica ha
bet que est Iero. sic. Et

non cognoscet eū vltra locus eius
Quia sicut exītes in p̄nti vita non

cognoscut̄ ea q̄ sunt in receptacul
defunctoruz; sic nec defūdi cogno

ſcunt ea q̄ sunt in locis viuentium
ſm q̄ dicit Aug⁹. libro de cura p̄

mortuis agēda. Et hoc intelligēdū
est de lege cōmuni. quia aliquādo

fit aliter et ex reuelatione speciali.
Scienduz tamen q̄ b̄i qui sunt cū

xp̄o vidēt in verbo ea q̄ faciunt ad
augmentū ſue b̄titudinis. Et sic vi

dēt ea q̄ sunt hic a viuis ad eoruz
reuerentiam a honorem.

Cass Audisti o homo quid ſis
audi quid futurus ſis p̄

b̄nificia dñi si dñm non deſpexeris.
dicit em̄. **M** iſericordia autē; do

mini ab eterno: a vsq; in eternuz.

Hugo Quid est q̄d dicit̄. Ab
eterno em̄ nō fuit mi

ſeria; ergo nec miſericordia. Item
nec ab eterno fuit creatura: s; nec

miſericordia. Solutio p̄ ſile. Sicut
em̄ dicit̄ Apoc. xiiij. Agn⁹ qui occi

his est ab origine mundi. p. t. u. i. sus o. c. a. b. i. Sic a misericordia dei est ab eterno in p. u. s. i. o. n. e. eius: et vsq. in eternum. & sine fine.

Rico. [sup. timētes eū] timore filial. reuerentie. et nō sup. illos q. cōtēnūt ei. mādata.

Aug. q. z. caro surget ad tōz. mentū. **Et** iusticia

Rico. q. remunerat timen. us. **Rico.** q. extendit. Li. fi. lios filioz. q. sūt imitatores bonoz. p. a. t. n. o. r. u. z. Translatio romana ha. bet: super filios filiorum.

Aug. Multi iusti non hnt fi. lios: a sterilitatis eue. tu aut virginitatis studio: q. n. t. o. m. i. n. u. s. filios filioz. sed filios nostros. dicit opa nostra quos p. d. e. s. i. d. e. r. i. u. cōcipim. p. e. f. f. e. c. t. u. p. a. r. i. m. a. p. e. r. cōsuetudine nutrim. Et filios filioz. dicit mercede opm. nostroz.

Hugo. quā datur. est domi. nus. [his q. fuant te. stamtu ei.] v. p. c. e. p. t. u. ei. corde reti. nendo: a ope adimplendo. Vñ sub. dicitur. **Et** memores sunt māda. toz. iph. ad faciendū ea. q. i. n. r. t. a. A. p. t. i. m. nō auditores legis: s. f. a. c. t. o. r. e. s. i. u. s. t. i. f. i. c. a. b. ū. t. u. r. a. p. u. d. d. e. ū. S. e. q. ū. t. e.

Domini i. celo parauit sedē suā.]

Cassi. Hoc ad illud p. t. i. n. e. t. q. n. d. n. s. I. e. s. u. s. a. s. c. e. n. d. i. t. a. d. c. e. l. o. s. s. e. d. e. t. q. a. d. d. e. x. t. e. r. a. d. e. i. p. a. t. r. i. s. i. n. d. e. v. e. n. t. u. r. u. s. e. s. t. i. u. d. i. c. a. r. e. v. i. u. o. s. a. m. o. r. t. u. i.

Hugo. De cui. p. o. t. e. n. t. i. a. s. b. d. i. t. d. i. c. e. n. s. L. a. r. e. g. n. ū. i. p. h. i. u. s. o. i. b. d. n. a. b. i. t. s. m. q. d. i. d. a. m. e. l. v. i. j. P. o. p. u. l. i. t. u. b. e. t. l. i. n. g. u. e. s. e. r. u. i. e. n. t. e. i.

Rico. Deinde iducit p. p. h. a. a. d. l. a. u. d. e. z. d. e. i. c. e. l. e. s. t. e. s. c. r. e. a. t. u. r. a. s. d. i. c. e. s. **B. E. n. e. d. i. c. i. t. e. d. n. o. o. m. n. e. s. a. n. g. e. l. i. e. i. s.** I. b. n. d. i. c. i. t. d. e. l. a. u. d. i. s. d. i. u. i. n. e. q. m. i. n. o. r. b. n. d. i. c. i. t. m. a. i. o. r. i. L. p. o. t. e. r. e. s. v. i. r. t. u. t. e.] v. i. d. e. l. z. n. a. t. u. r. a. l. i. q. a. n. g. e. l. i. e. x. c. e. d. ū. t. v. i. r. t. u. t. e. a. f. o. r. t. i. t. u. d. i. n. e. z. o. m. n. ū. c. o. r. p. a. t. i. ū. **Et** q. h. e. c. v. i. r. t. u. s. r. e. m. a. n. s. i. t. i. n. d. e. m. o. n. i. b. I. d. e. o. b. i. J. o. b. x. l. i. N. o. n. e. s. t. p. t. a. s. s. u. p. t. e. r. r. a. z. q. e. i. c. o. p. a. r. e. t. u. r. V. e. r. u. n. t. a. m. e. q. u. i. a. s. a. n. d. i. a. n. g. e. l. i. s. u. n. t. o. m. n. o. o. b. e. d. i. e. n. t. e. s. d. i. u. i. n. e. v. o. l. ū. t. a. t. i. I. d. e. o. s. u. b. d. i. c. i. t. **f. a. c. i. e. n. t. e. s. v. e. r. b. ū. i. l. l. i. s.** I. o. b. e. d. i. e. d. o. i. u. s. s. i. s. e. i. s. L. a. d. a. u. d. i. e. n. d. a. v. o. c. e. s. e. r. m. o. n. ū. e. i. s.] I. n. t. i. f. m. o. n. e. s. s. u. n. t. d. i. u. i. n. e. r. e. u. e. l. a. t. i. o. n. e. s. q. u. e. p. m. o. s. u. n. t. a. n. g. e. l. i. s. s. u. p. i. o. r. i. b. a. p. i. l. l. o. s. m. e. d. i. ū. s. a. p. m. e. d. i. o. s. i. n. f. e. r. i. o. r. i. b. u. s. a. p. i. n. f. e. r. i. o. r. e. s. s. a. c. t. i. s. h. o. m. i. n. i. b. s. s. m. d. y. o. m. i. s. ū. d. e. a. n. g. e. l. i. e. r. a. t. e.

Cal. Angel. em. y. b. ū. d. n. i. e. s. t. v. o. l. ū. t. a. s. e. i. s. q. m. i. l. l. a. s. b. l. i. m. i. s. s. p. ū. a. l. i. s. q. s. b. a. b. t. o. z. a. g. e. l. o. z. c. ū. d. n. z. c. o. t. u. e. t. i. b. i. v. e. r. i. t. a. t. e. v. o. l. ū. t. a. t. i. s. e. i. s. c. o. g. n. o. s. i. t. n. o. e. i. s. d. e. v. l. e. r. a. t. o. a. e. r. e. l. o. q. u. r. s. i. i. n. s. p. i. r. a. m. i. e. s. u. o. v. o. l. ū. t. a. t. e. s. e. o. z. ū. a. d. s. ū. u. v. e. l. l. e. c. o. ū. t. i. t. S. i. c. e. ū. t. v. t. c. r. e. d. i. m. b. ū. h. o. i. e. s. p. o. s. t. q. r. e. g. n. i. e. t. m. i. f. u. e. r. i. n. t. p. m. i. a. o. s. e. c. u. t. i. **B. E. n. e. d. i. c. i. t. e. d. n. o. o. m. n. e. s. v. i. r. t. u. t. e. s. e. i. u. s.**]

Rico. Hoc exponit duplicat. Vno mō. de oib. a. g. e. l. i. s. c. o. i. t. e. r. q. a. l. i. q. ū. d. i. c. i. t. u. r. v. i. r. t. u. t. e. s. p. p. t. e. r. e. x. c. e. l. l. e. n. t. i. a. s. u. e. v. i. r. t. u. t. i. s. A. l. i. o. m. o. d. o. s. p. e. c. i. a. l. i. t. e. r. d. e. m. e. d. i. o. o. r. d. i. e. a. g. e. l. o. z. s. e. c. u. n. d. e. i. e. r. a. r. c. h. i. e. : q. d. i. o. r. d. o. v. i. r. t. u. t. u. m. e. o. q. m. i. n. i. s. t. e. r. i. a. l. i. t. e. r. o. p. a. n. t. u. r. i. n. m. i. r. a. c. u. l. i. s. f. a. c. t. i. s. d. i. u. i. n. a. v. i. r. t. u. t. e. c. o. n. t. r. a. s. o. l. i. t. u. m. c. u. r. s. u. m. n. a. t. u. r. e. I. d. e. o. s. u. b. d. i. c. i. t. L. m. i. n. i. s. t. r. i. e. i. u. s. q. u. i. s.

facitis volun- **Aug** Et tam si vis
tatem eius. **Aug** peruenire ad
sortiū angeloz fac voluntate do-
mini a sic benedices dñm. Omnes
enī male uiuētes a si lingua taceat
vel hymnū cātāt: tñ vit a dño ma-
lebi. **Post** laudē angeloz
cunt. **Et** inuitat omnē creaturā
ad laudandū deū. dicens. **Benedici**
te dño oia opa eius. **Creature** enī
intellectuales laudāt deū proprie.
q̄ capaces ipsius sunt p̄ cognitio-
nem a amorem. **Alie** autē creature
laudant eū metaphoricē inq̄ntum
in eis a in earum pp̄rietatibus reli-
ct dei sapientia a bonitas eius. et
in quantū sūt materia laudis diu-
ne creaturis intellectualib⁹. **Li omi**
loco domina **Cast** Vbiq̄ domi-
tionis eius **Cast** natur dñs et
ideo vbiq̄ laudari delect. **Vnde** in a-
lio loco psalmista dicit. **A** solis or-
tu a occasu laudabile nomen dñi.
Benedic anima mea dñio. **Ipa**
sententia odubet psalmū que pul-
cerimū fecit imitiū. **Digna** omni-
tio per quā fidelis aia in se console-
tur. que contra oēs casus tanq̄ di-
peus in expugnabilis assumatur.
Nam si eū sp̄ benedicimus: ab eo
iugiter custodimur. **benedictio** do-
mini timentū eū quanta largitate
cedatur agnouimus. **festinem⁹**
ab mandata eius oplenda vt pue-
mie mereamur ad premia. **Dabe**
mus dñm a per naturam piū a
miserordiarū dona largissimū p̄
Quis dubitet ab illo postulaē q̄ si
non petatur: offenditur. **Ben** edi-
camus ergo omnes in cōmuni do-

miū. opera eius hymnōica exul-
tatione celebremus. **Quale** enim sa-
cilegiū est vt cum omnis creatu-
ra iubeatur benedicē dñm si homo
desinat laudare deū qui ad imagi-
nem a similitudinē ipsius noscitur
esse procreatus. **Audiuimus** bene-
dictionē dñi q̄b⁹ virtutib⁹ a p̄p̄ice
Castis vtiq̄ humillimis. caritate
plenis a q̄ dñm reliq̄ mandata p̄spi-
ciūt a p̄ficiūt. **Expellat** ḡ a nob̄ oē
quod prauū est. excludatur vniū-
sa malicia mūdi. emendetur illece-
bre. dyabolus foras mittatur cum
sequacibus suis. **Quapropter** au-
dito tanto munere opleti tanto se
sanctis opibus benedicamus do-
mi. **Jero** Qui bona largitur. qui
nū peccatis pp̄ciatur. q̄ de
interitu redimit. qui in bonis omne
desideriū complet. **Qui** nunc nobis
misereri dignetur vt p̄ filijs. deli-
ctorum moribus hic remissis. **Cui**
cum eterno patre a sp̄sancto est
honor a gloria in. s. f. Amen.

Psalmus Ciiij.

Benedic ani.

Titul⁹. Psalm⁹ dauid

Titul⁹ p̄. **Dugo** Cō

tinet hic p̄s vocem laudantis atq̄
benedicētis deū sic psalm⁹ p̄cedens
vt q̄ deus nō cessat benē facē nob̄:
nec a laude eius cessare debemus.

Cast In quo aliqua exponēda
sunt ad sc̄am. et aliq̄ spiri-
tuali intellectu explananda. **Pro**
pheta igitur inuitat semetip̄ sū ad
benedicendū dñm dicens.

A. ii.

esse ventorum. **Nico.** Et quia de
us naturā corpalem per angelos
amministrat vt dicit. **Nicolaus** super
genesim. **Ite**o subdit. **Q**ui facis
angelos tuos spiritus. **I**ta facis vt
spiritus tui sint angeli: hoc est nūcū
omnes enim ille substantie sup̄cele
stes deo assistentes spiritus sunt. s̄
tūc angeli dicūt. quādo ad aliqd
exequendū mittuntur. q̄ angelus
nomē officij est a nō nature. **Q**ui mi
nistros tuos ignez vrentē. **H**oc di
citur q̄ angeli leguntur frequēter
apparuisse in specie ignis vt moisi
in rubo ardenti. exo. iij. **V**ocatur
tū ille angelus. dñs. q̄ psonā domi
ni representabat. sicut dicit **Gre.**
Ite m. iij. regū. ii. in translatōe he
lye que fuit facta misterio āgeli
eo apparuit curru ignez a equi ig
nei. **S**imiliter. iij. regū. vi. Apparu
it mons plenus equorum a curru
igneorum in circuitu helysei. q̄ sic
dicit. **I**eromim⁹ **A**ngeli veniebāt
ad defensionem ei⁹. **E**t dicit ignez
vrentē q̄ angeli ardent caritate. a
sunt efficaces ad executionez diui
ne voluntatis. **Q**uarta ps machie
mūdi est elementū terre a aq̄. **V**n de
terra dicit. qui fūdasti terrā. **Q**uia
sicut fūdamētum est inferior ps
domus. sic terra est inferior ps ma
chie mūdi. **S**up̄ stabilitatem suā
I. **S**up̄ centū mūdi ad q̄ vndiq̄
tendūt naturales ptes terre. a idē
subdit. **N**on idimabitur in sc̄l m se
culi. **I**ta non idimabit a cetro i ali
qua pte. quia hoc est sibi natūale
Hu. **C**ontra primū viz. q̄ fun
dasti terram sup̄ stabili

tatem suam. videtur esse cōtrariū
Illud **Job. xxvi.** Qui appendit ter
raz sup̄ nichilī. **S**olutio. **I**mmobi
litas terre dicitur eius stabilitas
a fundamētū. **I**te. **C**ōtra hoc vro
mentū. **I**te. q̄ dicit nō mdi
nabitur in seculū sc̄li. videt̄ discor
dare hoc dictum saluatoris. **Mat.**
xxiii. Celum a terra transibunt.
Collector. **V**erū est quo ad fi
guram transibūt sed non quo ad
substantiam. q̄ q̄ de hoc ecclesia per
terram significata. sup̄ xpm fūda
ta a mētēnū duratura allegorice
conuenienter exponitur

Nico. De elemento aque. vñ
de subditur. **A**bissus. **I**
ta oceanus qui dicit̄ abyssus p̄
fui p̄fūditate. **S**ic v̄stimētuz ami
cus ei⁹. **Q**uod oceanus vñdq̄ circū
bat frā accepta vna pte que remā
sit p̄pter vitam hominum a anima
tium terrestrium. **S**uper mōtes sta
bunt aque. **H**oc intelligēdum est
de aquis pluuiā alib us que generā
tur in nubibus s̄m q̄ dicit̄ in **Job.**
Qui ligat aquas in nubibus suis
Nubes autem generāntur sup̄ cacu
mina mōtium. **A** B in crepacione
tua fugient. **Q**uod nubes pluuiose
mouēt̄ de loco ad locū. s̄m ordinez
volūtatis diuine. **A**liē exponit̄ esse
rendo ad hoies. **I**n nubib⁹ enim fee
quenter gnant̄ ipsiōnes terribi
les vt tonitrua. fulgura. turbines
que dicūt̄ q̄ dā crepacōes diuine.
q̄ frequēter sunt signa ire sue. a sic
hoies terrā fugiūt de cāpis ad lo
ca magis secura. **D**einde reuertit̄
ad disposicōnez elemētū terre que
Mij.

Oronny abij

in aliquibus locis est montuosa; in alijs plana. Et q̄ntū ad hoc dicitur

Ascendūt montes ⁊ descendunt campi. Et iste ascensus vel descensus nō est aliud q̄ eleuatio maior montium et minor camporum. Allegorice autem

Iero. Ascendunt montes: cū sancti in spūalem p̄ficiunt itelligētiā. ⁊ descendunt campi: cum populi eorū doctrine se subdunt: in locum quē fundasti eis ⁊ in cōuentū ecclesiasticū. Sequitur

Terminūz posuisti. **Hugo** videt; aquis. [eis]. **Hugo** quē nō trāsgredientur: neq; ouertent opire frā. ⁊ ne fluant vltra terminum eis a deo consti

Rico. Deinde additutum. **Rico.** cū ratio dīne laudis ex debita p̄uisione viuenti

um cum dī. **Q**ui emittit fontes in cōuallib; [q̄ in descensu vel pede montū oriūtur cōmunitur fontes magni ex quib; oriūtur fluuij. Vñ subdit. [inter mediū montūz]. s. p̄ valles [p̄transibūt aque]. ⁊ hō ad sustentationē viuentiū. Id s̄b ditur.

Potabūt omnes bestie agra. s. aialia domestica ac etia; siluestria. Vñ addit. Lepectabunt onagri in

Hugo Hoc dicit: sicut sua. **Hugo** quia animalia alia sepe bibūt de fontib;. s. onager multū dīu portat sicut suā: expectans pluuiā de celo vt inde bibat. Onager dī ab on q̄d est asin⁹ ⁊ a gera fer⁹: q̄si asin⁹ fer⁹ ⁊ siluestris

Collect. Vñ **R**is. in hō. ethi. mol. dicit. Vos affrica halet magnos et indomitos et

in deserto vagantes. singuli autē; feminaz gressibus p̄sunt. nascentibus masculis zelant ⁊ inuident atq; testiculos moysi eorum detraunt. q̄d cauētes matres: eos in secretis locis occultant.

Rico. Deinde cōmēdat a laudem: dicitur. **S**uper ea. Itaq; super aquas q̄ sup montes [volucres celi habitabūt]. q̄ sunt aliquē volucres aquatiles in fluminib; vel p̄pe habitantes. Alie sunt volucres in foraminib; habitantes petraz. a quarū cantu cōmēdat dīm: dicitur

En medio petraz dabūt voces. **T**ranslatio hebraica h; de medio nemorū dabūt voces. Et hoc intelligitur de auib; in arborib; situaz cōmorantibus. Deinde cōmēdat dīm a creatione pluuiaz: dicitur

Rigās montes. s. dīis [de supioribus suis]. ⁊ de nubibus pluuiosis sup montes generatos: vt ibi crescat herba aialibus siluestrib; oportuna. [de fructu opm tuoz satiabit terra]. ⁊ de effectu pluuię q̄ est opus tuū fecūdabit terrā ad ferendū fructū. Vñ s̄b dit.

Producēs fenū iumētis. [ad eoz nutrimentū]. ⁊ herbā fructū. ⁊ vsuū boīm. **G**ranū em semiatū i tra p̄mo pducit herbā: postea spicā: ⁊ vltio gnū vñ sic p̄ais ad vsū boīs. Id s̄b dit.

Ueducas panē de terra. Et q̄ ad sustentationē vite humane nō solū requiritur cibus: s; etiam pot⁹ q̄ p̄ncipaliter est vinum de vite. **I**deo subditur. **E**t vinum letificat cor hominis. **R**equiritur etiam condi

Onager asinus

mentū ad recreationē hōis. vñ s̄b
dicit. **U**exhilaret facies eius in
oleo. Et p̄ oleū q̄d est principale
cōdimentū intelligunt̄ alia condi
mēta. Et panis cor hōis cōfirmet.
ad sustentationē vite humane. Et
q̄a pluuia terrā humectās fecūdat
arbores. **I**ō subdit. **S**aturabūf
ligna cāpia cēdri. **H**nt̄ em̄ arbo
res radices p̄ ore vt notat p̄hs. ij.
de anima. q̄a p̄ radices attrahit̄
alimentū arborū ad eaz̄ nutritio
nem a fructificationem.

Hugo. **L**et cēdri libam̄ q̄s.
viz arbores. **L** planta
uit. **v** crescere fecit. etiā nutritiū tur
Lillie passeres nidificabunt. **I**is ē
aues minores. **S**ciunt̄ em̄ ibi sp̄s
p̄ ḡne q̄a passeres nō solent̄ nidi
ficare in arborib⁹. **V**ñ t̄n̄lacio he
braica h̄z. **I**bi aues nidificabunt
Herodij domus. **v** nidus est in
cēdri libam̄. q̄ nidificat in eis q̄
herodius dux est eoz̄. **L** passerum
minorum. **H**erodius est
auium. **I**ero. auis rapax de
preda viues. maior oīm volatiliū
quā aq̄lam vincit a comedit. **H**u
go. cuius nomē gallice d̄z ḡifart.
L Mōtes excelsi. **L** sunt refugiu
uis. **L** sic. **L** petra. **L** caūno sa ē. **L** refugiu
herinatij. **v** heritij. **H**ericius ē
animal sp̄mōsū habitans in cau
nis petraz a vesit̄ pomis. **H**ido
rus. q̄n aliqd̄ aduersū sentit̄ st̄ aū
in globū ouersum in sua se arma
abscondit vel recolligit. **H**ui⁹ pru
dentia quedā talis ē cū absiderit
vūā de vite sup̄m⁹ se volutat supe
eā. et sic eam portat in narib⁹ suis

sp̄ito. **H**ugo. **P**ostea om̄e
fis. **H**ugo. **D**at d̄m̄ a vi
citudine corp̄m sup̄ celestiu. **L** q̄
liter de⁹ p̄uidit̄ v̄uentib⁹ de aena
cōe t̄pm̄ dicens. **H**ecit̄ lunā in tē
pōā. **v** t. **L** distinguat̄ a variet̄ t̄pa

Rico. **S**cdm̄ em̄ variū motū
lune magis apparet sē
sibilis mutatio aeris q̄ scdm̄ ali
os pla. **H**ugo. **S**olent̄ em̄ ha
netas. **H**ugo. **B**undare hu
mores q̄n plena ē luna: a i ortu ei⁹
frigiditas esse. **R**ico. **L** sol cog
in aere.

Rico. **N**ouit̄ oc
casum suū. **v** ita facit. ac si cogno
sceret. q̄ vadit̄ determinate ad oc
casum q̄i haberet̄ intellectu. **P**er
talem modū dicit̄ q̄ motus natu
re est motus intelligēte. **P**osui
si tenebras. **L** in emispio n̄o occa
sum solis. **L** et facta ē nox. **L** q̄a sicut
dies est duratio solis sup̄ terrā:
ita nox est duratio eius sub terra
L in ipsa. **v** viz nocte. **L** p̄transibunt
omnes bestie silue. **L** querentes sibi
preda: magis de nocte q̄ de die.
Iō sequit̄. **Q**atuli leonū rugiēs
vt rapiāt. **L** q̄ deus ex sua p̄uidē
tia pascit̄ eos. **I**ō subdit̄. **L** et que
rant a deo escam sibi.

Cel. **D**unc versuz viz. **P**osui si
tenebras. et sequente bea
tus **G**reg. in libro. xxvij. moraliū
allegorice exponit̄ di. **T**enebras
posuit̄ cū peccatis iudicia repēdes
v̄ redēs. **L** hūmē sue intelligēt̄ h̄
trahit̄: et nox efficit̄. q̄n prauoz
mens ignorātie sue tenebris ceca
tur. **I**n qua omnes bestie silue p̄
transibunt dum malignū spiritus
M. iij

sub obscuritate fraudis latentes
in reproborum corda puritates suas
explendo percipiunt. In qua a catuli
leonum rugiunt quod nequissimam partem
tum ministri spiritus insurgunt impo-
tunis temptationibus. qui tamen a deo
escam et partem fideles decipiendi
expectant. quod ministri hos decipere ne-
queunt nisi iusto iudicio prevalere diu-
nitus permittunt. **Hugo** et quod per-
tantur.

Hugo. dea fe-
rocia animalia in die abscondunt
ne lebant homines. **Ite**o subdit. **OR**
tus est sol a congregati sunt. scilicet catu-
li leonum a in cubilibus suis colloca-
bunt. in abscondito situarum.

Col. Translacio hebraica habet
Oriente sole recedit: et in
speliis suis cubabit. Propter quod
securus. **Or**ibit homo ad opus su-
am. **Or**to sole. Et ad operationem suam
vsq; ad vesperam.

Nico. quia sicut fere
speram. **Nico**. discunt de
nocte ad querendum victum: sic con-
trario homo qui est animal mansue-
tum in natura de die exit ad opera
sua: et de nocte quiescit. Et quod ex ta-
libus effectibus apparet latitudi-
dine prudentie nobis incomprehen-
sibilis. **Ite**o ammirative subdit di-

Qui magnificata sunt. et valde
magnificata sunt. **opa** tua domine. quod
excedunt sensum humanum. omnia in
sapia fecisti. et sapia disposuisti.

Iero. Quoniam enim videmus fornicam
scire quoniam hyems venit. et
reponit sibi escam inter cuticez animalia
tam minimum habere oculos ventre
et vniuersa membra. sicut a nos ha-
bemus. similiter a apes quomodo faciunt

ad. nonne sunt hec ammiracione dig-
na a sapia plena. **Sequitur**

Nico. Impleta est terra possessio-
ne tua. Ita hominibus quod
animalibus. que sunt dei creature.

Hugo. Deinde hortat benedi-
cere deus per mare a or-
naturum eius dicens. **Ro** mare ma-
gnum. scilicet oceanus ubi concurrunt
omnes.

Nico. La speciosum mani-
aque. **Nico** bus. et locis. quia
didio hebraica sic posita equo ca-
est ad signum manu a localitatis re-
ptilia. et pisces diversorum generum
Ridens ethimol. sic dicta. quod na-
tando reputat. quorum non est numerus.

Nicolaus. quia non pos-
sunt ab homi-
ne numerari. deo omnia sunt nu-
merata.

Animalia pusilla cum ma-
gnis. In mari enim sunt pisces ali-
qui valde parvi. et alii valde ma-
gni et cetera grandia. quorum magni-
tudo est quatuor iugez terre ut dicit
plinius. **Lilic** naues pertransibunt. ut
bona in vna terra habundantia de-
portentur per nauigium ad aliam fra-
talibus bonis carente: et e converso

Calliodorus. Mundus
est mare magnum a spacio sum ma-
ribus. in quo dyabolice sine nume-
ro serpe perbant in fide. et quod demo-
num malicie sunt tanquam animalia pu-
silla a magna. quoniam inter ipsos a ma-
iores esse nequicie perbant a mino-
res.

Collector. discunt
qui querentes
quem deuorant. et quos ad con-
sensum prave actionis perducere pos-

coly 2 pt a
pud m...

In hunc modum
quod dicitur

3 p...

Quod dicitur
de

100
sunt. sed q̄ mare dicit a meand. noli timere piculū. quere lignum quo p mare transeas ad patriā. Illic naues ptransibunt. lignum est crux xpi. nauis est ecclia. gubernator xps est. Si mortificaueris in reuicia et obedieris preceptis ecclie poteris ad requie pacis celestis p xpm gubernatorem puenire.

HUGO Et quia dixit q̄ i hoc magno mari. hoc ē in oceano sunt puā et magna amalia. specificat de magnis cū subdit dicitur. **DRACO** iste quez forma si ab illudēdū ei. dicitur ē maximū animal qd̄ in mari habitat. Et licet sit magnum et forte tñ de facili illuditur a cum gallina assata quā ponunt in partica. et ipse draco insequitur gallinā ipsi piscatores cum instrumentis insiliunt supra dorsum eius: et sic capiunt eum.

IERO Nō em̄ iste draco ppter hoc formatus est vt illudatur ei sed li ad. ponitur hic conseruata non casualiter. q̄ ad eius formationem cōsecuta est illusio. Iste draco dicitur esse cete de quo dicitur genes. Et creauit dominus cete grandia. cui ppter eius magnitudinem necessaria est maḡ ciba. nō ex alijs piscibus maris quos deuorat. ppter quod alij pisces cetum videntes fugiunt ex instidū naturali versus ripā ubi cetus natat non potest ppter aque paruitatem. et ideo cetus eos insequēs impingit ad terram et a piscatoribus ibi occiditur. q̄ nō potest se mouē: et sic illusus h̄i. et p̄ frustra

HUGO Per hunc draconem intelligitur dyabolus cuius ptās si pmittat excedit omnem potestatem corpalez. Qui tene draco dicitur ppter venenū qd̄ eue prime mulieri pestiferis p sua fiombus inspirauit. Iste tōd̄ est creatus sicut in genesi legitur. Iffecit deus omnia valde bona. s̄ post q̄ sua voluntate peccauit cades ppter suam supbiam extra celum datus est in hoc mundo tanq̄ in mari magno ad illudendū ei. Potius illuderet sicut illudit piscis in hamo. xps em̄ p̄cedit ei escā humanitatis sub qua abscondit hamū diuinitatis. et dum voluit deuorare humanitatē captus est hamo id est potentia diuinitatis.

Cassiodorus Illudit etia ab angelis dei siue per iustissimas increpationes vt qui creatus ad obsequium domini sedis videatur pueritatib⁹ implicari. siue magis illuditur quando ei anime fideles a sua potestate tolluntur. Illuditur etia a fidelibus quando eius prauis suggestiomib⁹ nō cōsentit. **HUGO** Postea ad litteram psalmista cōmendat dominum ab eo q̄ omnia animalia tam aerea. aquea q̄ terrestria pascit dicens. **Omnia** scilicet uentia super terram et in aquis late expectant: vt des illis escam in tempore. videlicet oportuno. que omnia dei nutu viuunt. **Ante** te illis. **Le scas** colligēt. Etia aliqui p tpe futuro sicut formica colligit

grana in estate vnde viuit in hye
me [apiente te manu tua] dādo
ipsis ex tua largitate fertilitatem
Lomina [viz aialia] implebunt bo
nitate [vz cibarijs a alimētis que
ex tua bonitate dant] **H**uertente
te facie [p peccatis hoim dādo tre
sterilitatē turbabunt] v i firma
bunt ex dēse du nutrimentū et mori
ent fame. vñ subdit [auferes spm
eoz] v vitā [et deficiēt] v morien
tur fame. vñ subdit [a in puluerē
suū reuertent] in trā ex q fuerunt
forma **Iero.** Cōsumatōez mū
ta. **Iero.** di sigt qñ dei p ce
pto omnia exterminantur.

Hugo. Post cōsumatōem
mortuoz corpm. vñ subdit **Amē**
te [v emittes. translatio hebraica
habet [spm tuū] v potentia tuam
let creabunt] v de nouo resurgēt
let renouabis facie terre [qz tunc
pmittit nob nouū celū a noua tra
vñ secūda petri scio. Nouos celos
et nouam terrā a pmissa ipsius ex
pectam]. **M**istice vero precat pp he
ta spm dñi v grām emitti p quaz
mundi cor creat in cōscia fidelū. a
renouat facies aie quantum ad
ymaginē pri⁹ p pām deturpatā.

Cal. Tonens em̄ domin⁹ nos
peccati in nouū hoim nos p gra
tiam instaurare dignatur.

Rico. Et q̄a oia p̄dicta de or
dine creaturā a p̄mis
sione viuentiū ad hoc inducta sūt
vt ex eis rōnalis creaturā surgat
ad laudē a honore nostrū cōditoris

Ite ocludit. laudādo deū dicit
Et gloria dñi] v laus a hon or
sibi debitus impendat [in seculū]
v metenū ad diff̄erentia glorie
hoim que cito trāsit [letabit dñs
in opibus suis] v in creaturis a d
gloriā suā ordīnatis sic dñ puer.
xvi. **V**niūsa ppter semetipsū opa
tus est dñs **Q**ui respicit terram
et facit eā tremē [p tre motuz p̄e
dentē ex dīna ordīnācōe] q̄ tangit
mōtes [tadu fulguris qd̄ freque
ter cadit in mōtib⁹ altis] [et fumi
gant] qz ignis fulgurans magis
fumigat q̄ inflammat.

Hugo. Moralit̄ respicit dñs
p suā grām p̄dōres.
terrenā a secularē vitā ducētes et
p cōpunctōem facit eos tremē. vñ
se grauit̄ peccasse cōfiteat̄ a tagit
p infirmitatē vel aduersitatē mon
tes v elatōs. et fumigant

Calliodorus. qz dñi sūt
indignatōe p̄culli a bonis t̄p̄alib⁹
p̄uati. tūc ad salutare lacrimas
currunt a quosdā tristitie a lacti
maz de se globos tanq̄ incensū su
auitatis emittunt. qui ad sup̄na
conscēdēs miam dñi xp̄i impetra
re probat̄. fumus em̄ hic in bono
positus ē quippe q̄ nos ad absoluti
onīs gratiam facit puenire.

Rico. Postremo psalmista re
sumit dei laudem a p̄nci
pio p̄s̄ inchoatam dicit̄ **Q**anta
lo domino inuita mea [q̄p̄ dñi ero.

Calliodorus. Et ne
res laudes istas posse finire abieē

Epistola in futura vita. Deo meo
quod dicitur. Iam iam immortalis ero factus.
quo iudicio declaratus est quod
sunt aduri qui in illa patria merue-
runt felicitate intermittere. Laudabunt
ingit dñm qui semp cum viderunt
duz illa pulchritudo inenarrabil
excitat ad precomium sine fine se di-
ligentes. **Orandum** sit ei eloquium
meum. **Coram** eo placitum.

Col. Translatio hebraica ha-
mea. qua Aug. talem esse ponit.
Confite re dño quod es. et disputast
cu illo: sacrificium humilitatis tue.
tribulatio cordis. holocaustum vie-
nose conuersationis tue hoc est sua-
ue dño **Tibi** at quod suauis es. **Legō**
vero delectabo: in domino.

Hugo Qui pius delectatus
fuit in peccato. delectator
in consolationibus dñi. et non terre
nis. **Officiat** peccatores. Iam in se
peccat. Et inquit. Iam peccat in primū
Isti deficiat. **La fra**. u. cessent a ci-
piditate terre. **Ita** ut non sint. **Qua**
les fuerunt. **h** p dei gratiam efficiatur
iusti. **Iuxta** illud puer. xij. **Verte**
impios. et non erunt. et p his oibus
benedic anima mea domino.

Cal. dignū imitū p̄s. dignus
est finis. illū semp benedi-
cere et laudare. q̄ nequaquā definit
fidelibus suis gratū bñficia p̄sta-
re. **Audiuim** bone rex quanta nobis
de veritatis archano sacramēta p̄-
fuderis. docuisti quē ad modū celū
tendat. et sup̄ celos aque i modū
cristalli posite sūt. **hinc** p̄fecta: in
tpe. solem occasum suū in magnū

ministerium eo gnouisse.

Col. Cognouit machinā mun-
di. si mirabiliter a te fabrica-
tam. que nos hō ita ē vt te pulchz
et bonū sup̄ oia amem. qm̄ oia
pulchra a tō creasti q̄ es bñdīc.
in secula seculorū. **Amen.**

Psalmus. Cuius

Confitemini
Titulus **Callio**.
alla.

Hoc verbi decus a p̄nti p̄s fecit ini-
tūz nec an̄ a quodā rep̄is positūz
quod multi scriptores hū erint pri-
mitus hebreorū. **Alla** enim apud
ip̄os dicitur laudate deum.

Dico Sed sciendū q̄ non est
vna dicitio vt credunt
aliq̄: sed due. **In** hebreo alla nā
q̄ laudate sigt: ya vero inuisibile
sigt. **Calli**. bus dei tradit esse
ex Jeronimo in epla ad Marcellā
exponere q̄ ait. **Primū** dei nomē ē
hel q̄ interpretat fortis. **Secūm** he-
loy q̄ dicitur **Tertū** heloe q̄ etiā
dicitur deus. **Quartū** sabaoth q̄ dicitur
exercitū vel virtutū. **quintū** elon
q̄ nos excelsū dicitur. **sextum** eser-
heye q̄ in exod. legit. qui ē. misit
me. **septimū** adonay quod nos do-
minum gn̄aliter appellam. **Octa-
uum** ya quod deo tantum applica-
tur: et in alla extrema sillaba so-
nat. **Nonū** tetragramaton quod
ineffabile nuncupatur. **Decimum**
sabbay id est robustū vel suffici-
entē ad omnia ipetranda. **Hoc** at

magna

alla

nomē dicitur

hel fortis

holy ya

holy

elohay deus

elohay

adonay

adonay

ya

tetragramaton ineffabile

sabbay

all'ay. psalmis p titulo p̄scribit
vt i subsequētib⁹ patebit. Sciēs
enim p̄teta p̄ los hebreorum of
fendisse frequēter dñm. qz sp̄e suā
in tēporalib⁹ bñficijs posuerūt. p̄
ma p̄tē fideles āmonet vt eū sp̄ua
liter semp exquirant dicens

Qonfitemini dño. **N**ico.
Cōfessione laudis p bñficijs
ab eo obtentis. **L** a muocate nomē
eius. **L** p bñficijs ab eo obtinēdis
qz gratitudo de p̄teritis bñficijs est
optia dispositio p alijs ipetrādis.

Qu. Exaudit q̄ppe iuocātes quez
cōfitemem. **L** laudantē videt
a hunc laudantē videt quem p
bat amātē. **L** **N**unciatē inter
gentes. **L** iūte p̄tōres gentiū vi
uentis. **N**ico. **L** opa eius. **L** boni
tatis a p̄tatis sue declaratiua que i
fra explicant. **L** cātate ei. **L** ore. **L** p̄ sal
lite ei. **L** cor. **L** de a opere. **V**ero. q̄ m̄

telligit s̄ctas scripturas a m̄ lege
domini iugiter meditatur a mens
eius cōtemplat celestia: hic canit
deo. Qui aut operari⁹ ē boni opis.
hic q̄si citharā virtutūz cōponens
psallit.

Narrate om̄ia
dño. **N**ico. **L** mirabilia eius. **L**
a aliqua ex omnib⁹. qz omnia n̄
p̄nt p̄ticulariter enu
merari.

Hugo. **L** laudamini. **L** tam bene viuatis vt
fitis bone fame. **L** in nomine sancto
ei⁹. **L** a ad honorez nois ei⁹. **L** et vt cō
solacōez de re tali fumeret a diecit

L **L** et cōr q̄rētū dñm. **L** Per pei
tētiaz q̄ritur dñs: q̄ p p̄m fuerat
amissus. **S**z sūt q̄dā pusillanimes
q̄ nimis tepide querunt eū. p̄ qd

subdit. **Q**uerite dñm a cōfirma
m̄m. **L** a querendo est ote seruētis
a firmi p̄ amorez a p̄seuerantiam
boni operis. **L** querite faciez eius sē
per. **L** hoc ē studeatis p̄ totaz vitam
vrām placē i ōsp̄du ei⁹. **C**ōsequē
ter p̄pha hortat fideles cōtūsoz dī
cene.

M Emētote mirabiliuz eius
que fecit. **L** nos p̄tōres ad penitē
tiā recipiēdo in quo mirabilis ē
eius dignacio qui enz a quo despi
cit dementer ad se reuocat. **L** p̄tē i
gia eius. **L** que fecit etiam suscitā
do ad vitam gratie nos p̄tōres mōz
tuos in peccato. **D**oc enim est ma
gnūm prodigium a miraculuz. qz
sicut dicit. **G**reg. **M**aius miraculū
est suscitare animā in p̄petuum vi
dura q̄ corpus iterum morituz.

Aug⁹ etiā dicit qz mai⁹ est p̄tōrie
iustificare q̄ celuz a terram creare
L a iudicia oris eius. **L** q̄ p̄misit i enā
gelio. **M**at. iiii. **A**gite penitētiā: a
app̄mquabit regnū celoz. **P**er iū
dicia discernit penitētes i oī m̄ia iū
dicā. **S**. q̄ penitētes sūt.

Emen
abrahā suū ei⁹. **L** a imitatores ei⁹
per obedētā. **Q**m̄ sicut abrahā su
it obedēs deo. filiū suū immolādo
sica penitētes obediunt p̄ceptis
dei imolando seip̄s per penitētiā.

Sacrificiuz deo spiritus contribula
tus. **S**unt etiam. **L** filij iacob. **L** iudā
do contravicia. **L** electi eius.

Nicolaus iacob cum ad
huc esset in
vfo mris cū elau fuit elect⁹ a dño
a elau re p̄bat⁹. licz adhuc nihil
boni a mali egisset vt dicit apls ad

Hieronymus
Quis dicit
anese
psallere } deo

L. et cor q̄rētū dñm

libi ut essent sancti cum sanctis. Multis ex causis nobis necessarium est transire de mala gente ad bonam, sine malis eorum moribus inficiamur, ne ab eis commamur, ne ab eis impediamur, ne demus eis occasionem malignandi, et ne minuatur auctoritas seu fama bonorum, et tales pertransientes protegit dominus, unde subdit. **Non reliquit hominem nocere eis.** licet enim multas tribulationes patiantur ab hominibus: hoc tamen est ad eorum salutem, et non ad nocendum ipsorum. **Vñ. De. iij.** Et quis est qui vobis noceat si boni emulatores fueritis, et si quid patimini propter iustitiam: beati estis. Illos etiam qui tribulant eos quoniam deus punit vel in presentia vel in futuro. Unde subdit. **et corripuit per eos reges.** sicut herodes fuit ab angelo percussus ut legitur Act. xij. vel corripit arguendo dicens. **Nolite tangere christos meos.** Christi dominum sunt christiani qui inunguntur in baptismo ut sint reges quia ipsorum est regnum celorum. Et specialiter sacerdotes deo consecratos vocat christos de quibus subditur. **et in prophetis meis.** et in eis qui debet alijs bona et utilia predicare de futuro regno celorum, et de futuro inferni tormento. **Nolite malignari.** id est maligna eis inferre corde recto vel opere. Unde translatio hebraica habet. **Et prophetas meos nolite affligere.** Deinde describit prophetam. **Et. ta.** ab literam tempus Josephusque ab Moyse qui ordinatione divina venditus fuit in egipto

ad hunc patientie meritum, et ad providendum patri suo et fratribus tempore famis future de qua dicitur **Et vocavit. s. dominus. Famem super terram. s. septem annorum de qua habetur Gene. xli.** **Et omne frumentum panis contrivit.** id est sustentationem vel nutrimentum contrivit. Per hoc non est intelligendum quod panis simpliciter defecit, quia etiam tunc emebatur alimenta in egipto ut habetur Gen. xlij. Sed quod tunc fuit maxima sterilitas et defectus panis. **Misit ante eos. s. Jacob et filios eius. virum. s. Joseph.** qui dicitur vir a virtute eo quod noluit adulterio domine sue consentire gen. xxxix. Et positus est servus in palacio regis pharaonis. **Iero.** Cum autem esset sedecius annorum ad amatum est a regina, et in tali etate constitutus que magis debita est voluptati noluit sentire iniquitatem sed magis timuit sibi periculum anime, unde accusatus ab ipsa regina quod voluit eam opprimere mancipatus est carcere. **Et hoc est quod subditur. nico.** **et humiliaverunt in corde pedes eius.** quia ab falsa accusatione domine sue fuit in carcere religatus. **ferreum.** et tribulatio pertransiit anima eius. quia ex compedibus ferreis non solum erat afflictus in corpore sed etiam in mente quous non ceciderit a virtute patientie. **donec veniret verbum eius.** quando a deo instructus exposuit somnia pharaonis regis et pistoris eius, et hoc veraciter eventus.

ly-2200 p-117

probauit Genes. xl.

Cassi. dicit enim cogitationes Ioseph fuisse grauissimas donec tempus veniret. a quo verbum eius a rege pharaone per interpretan- do somnio quereret. tunc vero a gloria reperit: a claustra carceris letus euasit. Vnde subditur. **Lo** quiu dnm inflamauit eum.

nico. Translatio hebraica h3. Probauit eum: scilicet habere spiritum sanctum dei.

Cassi. Inflamauit eum et virtuti eius et coram principe futura diceret cum fiducia veritatis. Intus enim celestis flamma lumine accepit: ut prouideret talia que regni illius sapientes docere superarent.

nico. Misit rex pharaonem ad carcerem. Et soluit leu. et soluit fecit leu. audito per magister in pincerna que optime interpretatus fuerat somnia pharaonis Genes. xl. **On** stituit eum dominum domus sue. Ieo quod per interpretationem somnii sui cognouit eum habere spiritum domini. Et princeps omnis possessionis sue sic habet Genes. xl. Dixitque rex pharaonem ad Ioseph. Ecce constitui te super uniuersam terram egypti. **U**te audiret principes eius sicut semetipsum. quod non habebat sciam: nisi humanitas acquisitam per exercituum studij. quod primo uiguit in terra egypti: ut haberetur primo meta. **Cassi.** Pharaonem enim pharaonem credebat principem populi sui in hac sapientia puenire potuisse: ut a ipso somnium interpretari esse mererentur: et ut ad tantam do-

ctrinam scientia eorum potuissent adduci: ut consulti de re dubia certa loquerentur.

hugo. La senes eius prudentiam doceret. non solum de diuinis: sed de moribus in agibilibus humanis. **Et** trauit israel. scilicet per ioseph filium suo ioseph regnante ibi. Et iacob. quod israel dicitur est Laccola. et colonus Accola est ad uena manens. Vnde translatio hebraica h3. **A**duena. **L**fuit in terra cham. qui fuit filius noe: a quo descendunt egyptij. **Et** pro hoc hic terra egypti dicitur terra cham. **Et** dominus auxit populum suum reuerentem. **U**nde dicit iacob a filios eius. **L**et firmauit eum super inimicos eius.

nico. quia propter potentiam ioseph timebant omnes de cognatione eius. **Q**onuertit eorum. **L**gypti. **U**nde odirent populum eius. **L** filios israel: scilicet quod dicitur Exo. **S**urrexit rex nouus in egyptum qui ignorabat opera ioseph. et incepit affligere filios israel per se a populum suum quia in amaritudinem perducebat vitam eorum: ut dicitur ibidem. **Et** intelligitur: uult non quod deus sit actor mali: sed quod prius mali erant. permittit: ut peiores fierent persequendo dei populum. Vnde sequitur. **L**et dolunt facerent in seruos eius. **I** hoc est in filios israel. quia rex precepit obstetricibus ut in partu hebreorum interficerent masculos: simulando quod passe fuissent abortiuus Exo. primo. **D**einde describit tempus moysi: a primo per mit miracula facta in egypto pro filiis israel tempore moysi: sed

Fons...
et...

Omnia...
et...

non ponitur fm ordinez historie
Vnde dicit. **M**isit dñs seruū suū
moysen. ad liberandū filios isrl.
de egipto: sic habet Exo. iij. **A**aarō
quē elegit ipsum. hunc enī adū
xit moysi vt pro eo loqueret mltitu
dim: eo qd erat eloquēs: fm qd dici
tur Exo. iij. **A**aron frater tuus leui
tes scio qd eloquēs sit: ipse loquat
pro te ad populum.

Cal. Istos ad pharaonē quasi
destinatos vt pplm sibi placitū ab
ire pmisisset ille. **O** mestimabil
pietas oipotētis. **D**eus ab homie
fragili petebat fieri. cui ordinatio
ni a nulla creatura poterat obuia
ti: vt reuera nos infirmos doceat
qua moderatōe viuere debeamus
qñ voluntates suas creator sanctus
sb tāta demētia pegisse cogscit.

Hugo **P**osuit in eis. **I**n
moysi a aaron. **V**ba
signoz suoz. **I**quo ad minora mi
racula. **L**a pdigioz suoz. **I**quo ad
maiora. qñ dicat. **P**osuit in eis ver
ba quibz pdicebat signa a prodi
gia esse vtura. **I**n terra cham. **V**
in egipto: vt sup didū est. **D**einde
enumerat septē plagas q̄ facte sūt
in egipto: licet fuerint decē: vt ptz
in his versibz. **S**āguis: rana: culex:
muscē: pec: vl cēra: grādo. **B**ruc:
caligo: mois: obtinere necando.
Die vero septē vt didū est de illis
ponit: nō tñ eo ordine quo facte fu
erunt. qd pmo ponit plagā nonaz:
dicens. **M**isit tenebras a obscu
ra. **N**icolaus **I**sta fu
it plaga

egipti nona. ita qd tribus diebus
nemo vidit fratrem suū: nec etiā
mouit se de loco in quo erat Exo. x.
La non exacerbauit sermones su
os. qd cuz pharao pmittēbat pe
nitentiā: deus remouebat plagas
a sic dulcorauit sermonē suū. **D**einde
de subiūgit plagā alterā q̄ prima
fuit: dicens. **C**onuerūt aq̄s eo
rum in sanguinez: a occidit pisces
eoz. **H**ec fuit plaga prima de qua
legitur Exo. viij. **V**idit terra eo
rum ranas. **I**n tanta multitudie qd
intrabant omnia loca a officinas
egiptioz. **V**nde subdit. **L**i penetra
libus. **V** in thalamis a in secretis
locis. **R**eguz. **V** in principū a magna
tum. **L**ipsoz. **E**t hec fuit plaga secū
da de qua habetur Exo. viij. **V**idit
a venit. quia dicit dei facere est
Lepynomia. **V** musca camina. tamē
cum hoc venerunt muscē graues a
diuersi generis. **E**t hec fuit plaga
quarta: de qua habetur Exo. viij.
La cimices. **M**uscē videlicet minute
que atrociter mordēt. **T**heutomicē
muesiere. **G**allice imzalles. **E**t hec
muscē venerunt **I**n omnibus sim
bus eorum. **S**equitur. **P**osuit
pluuias eoz in grandinem: ignez
comburentem. **V** flumina **I**n ter
ra ipsoz. **I**sta fuit septima pla
ga i qua grando a ignis mixta pa
riter ferebantur Exo. ix. **E**t per
cussit vineas eoz a ficulneas eo
rum. **P**er grandinem. **L**et cōtruit
lignum finium eorum.

Hugo **P**osuit in eis. **I**n
moysi a aaron. **V**ba
signoz suoz. **I**quo ad minora mi
racula. **L**a pdigioz suoz. **I**quo ad
maiora. qñ dicat. **P**osuit in eis ver
ba quibz pdicebat signa a prodi
gia esse vtura. **I**n terra cham. **V**
in egipto: vt sup didū est. **D**einde
enumerat septē plagas q̄ facte sūt
in egipto: licet fuerint decē: vt ptz
in his versibz. **S**āguis: rana: culex:
muscē: pec: vl cēra: grādo. **B**ruc:
caligo: mois: obtinere necando.
Die vero septē vt didū est de illis
ponit: nō tñ eo ordine quo facte fu
erunt. qd pmo ponit plagā nonaz:
dicens. **M**isit tenebras a obscu
ra. **N**icolaus **I**sta fu
it plaga

plaga septē
Sanguis
rana
culex
muscē
pec
vl cēra
grādo
Bruc
caligo
mois
obtinere
necando

longe 2 m d
P
longe 2 m d

bruci. dicitur enim locusta quæ uolat: et brucus ante quæ uolat. Et ponit numerum singularem pro pluri. et in hoc notat maiorem copiam. Unde addit cuius non erat numerus. I.

Hi. Ista fuit octaua plaga in qua fuit corrosus quod remanserat ex ignea gradine. exo. x. Iohannes subditur. **Et comedit omne fructum terre eorum.** I. et comedit omnem fructum terre eorum. Sequitur de plaga que fuit interfectio primogenitorum terrarum hominum que bestiarum. Unde dicitur. **Et percussit omnes primogenitos in terra eorum.** I. uiz egyptiorum. et non solum primogenita hominum et bestiarum sed etiam fructuum. Unde addit. **Primitias omnis laboris eorum.** exo. xij. De quinta plaga et sexta non fit hic mentio. Notandum uero quod huiusmodi **Hugo** peccatores liter. **Hugo** autem plene de egypto hoc est de uita criminosa educant pariter septem plagis in corde qui in obscuritate peccatorum captiui detinentur. Prima plaga est cecitas mentis que per tenebras figuratur. quia cecitate peccatores sic obscurantur quod non intelligunt uilitatem et prauitatem uite sue. hos non exercebat sermo dei quod ipsi non uolunt audire. Alia plaga est amor secularis uite que notatur cum dicitur. conuertit aquas eorum in diuitias in sanguinem et peccatum. Tertia plaga. leuaturum est quidam tumultus uiciorum qui fit in corde peccatoris de quo psalmista. **Rugiebant a gemitu cordis mei.** Quarta plaga. I. muscarum pungentium

est remorsus conscientie. que pungitur cor peccatoris ut ad penitentiam uertatur. Et sicut post plagam muscarum sequitur quinta plaga gradinis et ignis. sic post morsum conscientie sequitur compunctio que cor peccatoris flagellat et urit. Post hanc sequuntur opera penitentie uiz uigilie. abstinentie ac discipline. Pro plaga sexta. hec sunt locuste que ab austro gratie spiritus sancti ueniunt et plantant ortum peccatoris ad faciendum fructum uirtutum. Talibus locustis uidebat Iohannes baptista in deserto sicut dicit. **Mat. iij.** Post hoc sequitur septima plaga. uiz mors primogenitorum et destructio primorum motuum carnalium. et peccatorum exinde generatorum. quibus per penitentiam interfecit. Iohannes exiit de egypto. et arripit iter ad terram promissionis hoc est ad patriam celestem uicibus fidelibus promissam. Enumeratis super iuxta litteram septem plagis quibus egyptii sunt percussii. consequenter Iohannes enumerat quod de filiis israel fecit in exitu de egypto. Primum est quod eduxit eos de manibus inimicorum. Secundum est quod eduxit eos cum magnis diuitiis. Unde dicit.

Hugo **Et eduxit eos cum auro et argento.** Iuxta de mandato domini acceperunt a vicinis uasa argentea et aurea: et sic spoliauerunt egyptum. exo. xij. Non tamen in hoc commiserunt furtum. quod de mandato domini dei fuit cuius sunt omnia. et etiam egyptii fraudauerunt eos in multis. **Cassi.** Et ideo sine culpa

Ru

bona p[ro]p[ri]a
regub[er]a

ex dei imperio constat impletum.
Tertium beneficium fuit sanitas
corpis. unde dicitur et non erat in tri-
bubus eorum. **Nico** h^o a d^o
infirmus. **Nico** factum fu-
it ut omnes simul absq; impedime-
to possent egredi de egypto. **DE**
tata est egyptus i pfectione eoz. I-
cuius causa subditur cum dicitur
lq; incubuit timor eoz sup eos.
Ex hoc em qd omnes primogeniti
erat subito mortui. timebat omis
alii mori si amplius filij israhel in
egypto morarentur. sic dicit. exo.
xij. Deinde ponit beneficia que de-
fecit populo israhel i itinē postq;
egressus est egyptum dicens **Qd**
pandit nubē in ptectionē eorum.
cōtra solis estū. et ignē. et colūp-
nā ignis. ut luceret eis p noctē.
sicut dicit exo. xij. dñs aut prece-
debat eos ad oñdendam viā p di-
em in colūpna nubis: et p noctē
in colūpna ignis. ut dux esset iti-
neris utroq; tpe. Deinde describit
miracula eis facta in deserto p exi-
tum de egypto. qd deficientib; ciba-
rijs que acceperant in egypto. cepe-
runt murmurare dicentes **Vtinā**
mortui essem⁹ p manū dñi in egi-
pto. qñ sedēbam⁹ sup ollas carni-
um: et comedēbam⁹ panē in satu-
ritate. **Unde dicit** **Qd** etierunt. s.
maiores p murmure minorū. lq; ve-
nit coturnix. et multitudo coturni-
cum deuolancū sicut dī exo. xvij.
Venit musca grauissima et multi-
tudo muscarū. Coturnix est avis
regia et mare p hyemē trāsineat
cōsuevit. sicut dicit ysidorus.

Castio Cui⁹ carnes taz in vo-
pedibus dul⁹ **Hugo** Et pa-
ciōres sunt. **Hugo** ne celi.
viz māna p misteriu angelo rēve-
mens de aere vel de celo. saturauit
eos. sicut dicit exo. xvi. Deinde da-
ta est eis habundancia aquarū.
Vñ subdit **Qd** scupit petrā a flu-
perūt aque. lq; petrā ad preceptū
eius dedit aquas ut habeēt nume-
ri. xv. labierūt in sicco. et in deser-
to prius arido. flumina. et larga
fluēta de fonte exeunte de petrā a
moysē pussa. **Qñ** memor fuit
bi sandi sui quod habuit ad abē
ham puerum suum. et seruum su-
um. qd dicit. **Ista** bñficia fuerunt
populo collata nō ppter sua meri-
ta. cū ipse ppl's esset rebellis a mur-
murans cōtra dñm. sed ppter me-
rita abrahe a ad implendū pmissi-
onē ei factā. genef. xxij. Deinde po-
nunt bñficia facta p plo israhel tpe
iosue. qd post mortē moysi eduxit
hūc ppl'm de deserto synai a indu-
xit in terrā pmissionis de mādato
dñi ut habeēt. **Iosue** et **Vñ dicit** **Qd**
eduxit. s. dñs lq; ppl'm suū sub du-
catu. **Iosue** in exultatione. lq; mē-
tu; fuit gauisus ppl's. qñ iordanis
i suo trāsitu fuit desiccatus. **Iosue**
iiij. et electos suos in leticia. viz
cordis. **Et dedit illi regiones gē-**
tium. viz tram chanaan vbi pri-
us habitabāt gētiles. ut diffuse
habeēt i libro iosue. a labores plo-
rum possederūt. et ciuitates edifi-
catas laborib; aliorū. a alia tō ali-
orū laborib; acq̄sita. **Castodi**

ant iustificacōes eius. Id est mādāta
eius in lege tradita. Et legem eius
requirant. Ut ex ea spirituales; in
tellectum eliciant. Sciendū q̄ illa
terra chanaan non erat principa
le premium pro custodia legis di
uine s̄ potius possessio t̄re uiuen
tium p̄ illam principaliter intelle
cta. Premium enim principale est
melius ope meritorio: opus aut̄
v̄tutis meli⁹ est simplicit̄ q̄ que
cumq̄ possessio temporalis.

Iero. Et nos dñz de p̄cemur vt
deletis i nobis vicijs. ip
sedux nostri fiat itineris. vt in eo
ingiter exultantes in t̄ram uiuen
num mereamur inducia in regno
eius wearivaleam⁹ a cū s̄ctis ei⁹
leticia sempiterna gaudere. quia
ipsi cū eterno patre a spū sancto ē
honor a gloria i secula seculoz. a.

Psalm⁹. 100. *Alto hyl*

Confitemi
mi domino quonia;
huic p̄s preponitur
tal̄ titul⁹ Alla alla.

Hugo Ierom⁹ dicit q̄ quā
do ponit̄ bis alla in
titulo psalmodi vnū alla est de fi
ne precedentis p̄s: et aliud de p̄n
cipio sequentis Aug⁹ vero dicit q̄
nō legit̄ hoc i libris grecoz. a ma
vlt sequi opinionē cōem q̄ illa;
que pbabilitatē non habet. a q̄s
vt̄cuq̄ alla est de p̄s sequētia hoc
pbat sic p̄ inscriptionē p̄s. cū di
citur. p̄s iste est. c. v. Et post hūc
numez; ponit̄ duplex alla. Ergo

vt̄cuq̄ alla ē de d̄. alioquin alte
rū alla esset nū numez; ponēdū.

Hi. Gemiaat̄ B̄ alla. q̄ semel
ponit̄ plaude dei in p̄nti; et
it̄m pro laude eius in ciuitate cele
sti. sedm hoc d̄i apoc. xix. Audiū
voces in celo multoz angeloz di
centium alla. Et sequit̄ postea. Et
it̄rū dixerūt alla p̄pter q̄s in eccā
quā cantat̄ versus in p̄ncipio. dicit̄
quāq̄ alla: et in fine resumit̄. Ide
p̄s mutans nos in hoc p̄s ad lau
dem diuī **Iero** Penitentes ro
nam. **Iero** torat. negligē
tes arguit. miam p̄mittit. dicit̄ ḡ

Confitemini dño. Ibidit̄ p̄b a
Quos qui grauit̄ peccast̄ s̄
a despatis de v̄ra salute a putatis
qm̄ p̄pter magnitudinē p̄ctōz nō
potestis v̄niā p̄ctōz adipisci ego
precipio v̄b. Confitemini dño. cō
fessione pec **Cassi.** Et ne aliq̄s
catorum. **Cassi.** de culpā
suarū numerositatib⁹ t̄ere ē. addit̄

qm̄ to **Dico** lomitatis arius
nus. **Dico** nō est finis.

Cassio Qui delinquentē pa
tē. qui solem suū facit oriri sup̄ bo
nos a malos qm̄ in seculū; mīa
eius. In isto seculo miseret̄: i futu
ro iudicat. Die fas cōverti ē et mī
sericordiā postulare: i futuro secu
lo p̄ctā cōfiteri d̄pnatio ē. vbi iā
constat eē **Dico** Et q̄a laus
iudicium. **Dico** eius nō p̄t
sufficiens enacrarī a creaturā intel
lectuali. Jo subdit̄. Quis loq̄tur
potētiā dñi. Iq̄i dicat. Null⁹. ai;
sit potētiē ifinitē. Laut̄ q̄s auditas

R. ij.

*Quis loquitur
potentiam domini*

imperio. ipsum diuinitate. La ex sicca
tum est. viz iter mediu p qd filii
israhel transierunt sicis pedibus.
vt habet exo. xiiij. a eduxit eos. p
ducatu angelu in abyssis. v. m. p
fundo maris. sicut in deserto. v. si
cut in via sicca a plana. qz ibi non
eat lutum. sic solet esse in profundo
aquar. Et p ista duo. **S**ubiuu
eos de manu. v. de pte. **O**bedi
egiptoz psequentiu eos ad oc
cidenbu. **Et redemit eos de manu**
immi. **Rico** **I**te de pte pha
raonis regis egi
pti. a operuit aq tribulantes eos.
s. pharaonem et exercitu eius fili
os israhel psequetes. sic exo. xiiij
di. Reuersum est mare pmo dilu
culo ad porem locu. fugientibus
qz egiptijs occurreunt aq. et in vo
luit eos dñs in medijs fluctibus.
Vnus ex eis no remansit. qz no fu
isset submechus. **Et** visis his
miracul filij israhel. **crediderunt** **ver**
his eius. v. moysi dñi uiderunt egi
ptos mortuos sup litus maris. **La**
laudauerunt. v. laudates cantau
erunt ppter uictoriaz eius. **laude ei?**
di cetera cantu moisi scriptu exo.
xv. vij. **Cantem dño gloriose ac.**
Deinde subdit de pcto murmuraci
onis huius ppli p defedu cibi et po
tus. de quo habet exo. xliij. **Vñ** di
cit. **Ita fecerunt.** v. paru manse
runt in laude dei. **obliti sunt opm**
eius. quibz eis puidat de auxilio
in egipto et in mari rubro. **et non**
sustinuerunt consiliu ei? v. no expe
ctauerunt patient tps in quo de
disposuerat eis. **ubamire** scdm co

filium voluntatis sue. s. p. n. e. n. e.
illud murmurando sine rōe. **Et**
concupierunt concupiscentia in deser
to. s. carnu sic dicitur numeri. xi.
Quis dabit nobis escas carnu? **Et**
let temptauerunt deū in maquoso.
hoc ē in deserto loco ubi nō erant
aque. **Et dicit.** temptauerunt. qz non
solu petierunt aqs ad siti sua rele
uanda s. etiā ad experiendū senti
bili exēplo si deus esset cū eis. an
non. scdm qz dicit exo. xvij. **Et**
dedit eis petitionem ipsoz. s. car
nes et aqs. **Et misit saturitate.** v.
ea qbus saturarent. **in aias.** v. in
aiacitate. **eo.** qz dedit eis carnes
ad uiscendū vsq ad mensē integz
ita qz uidebat eis in nauseam ex ni
mia repletionē vt habet numeri.
xi. Deinde describit pām sedicōnis
choze et sibi adherentiū viz dathā
et abij. **Hugo** **I**sti enim qa
ron. **erant** de ruben
primogenito. uoluerunt habere pñ
cipatū in p. lo. et choze et chozite
qui erant de leui uoluerunt habere
principatum sacerdotij. **Et ob hoc**
hñ mouerunt sedicōne in p. lo. con
tra moysen a aaron scdm qz diffu
sus exp. ssum ē numeri. xvi. **Vñ** a
hic dicit. **Et iritauerunt.** v. ad
iram. **puocauerunt moysen in ca**
stris a aaron sanctum dñi.
Et v. consecratum ad fugēdū
sicut habetur leuitici. ix. **Ista aut**
iritatio fuerat quia choze et sibi
adherentes dixerunt moysi a aa
ron qui erant principes populi in
tpalibus a spiritalibus. **Sufficit**
R. in.

vobis. quia omnis multitudo scō
rum est. quasi dicerent debet vob
sufficere q̄ sitis i eodem gradu cū
alijs. Vnde subditur ibidem Cur
eleuati sum sup populum domini.
Deinde subditur pena se bicionis
eorum predictōrū cūz dīl. Aperta
est terra et deglutit dathan: et
operuit sup congregationem abi
ron. pro vt diffuse dicitur numel
xvi. Et erat sit ignis i synago
gis eorum. in eorum cōgregati
one. flamma obussit peccatoēs.
viz ducetos quinquaginta viros
qui offerebant incensum tanq̄ vē
dicantes sibi illicite sacerdotium.
Col. Timeant qui murmurāt
ant qui ad honorem placōis inde
bite non pficiendi sed dñandi in
tenōe pueniunt ne infernus ape
riat os suuz a flamma inextingui
bilis post breuez ymmo post mo
mentaneam dñationem recipiat
eos etnalitē cōburendos. Postea
ōndit quō filij israel peccauerūt
in ydolatria. **Hugo** et fecerūt
dicēs. vituluz
in oreb. pp̄e montem oreb. Oreb
enī est pars montis synai quem
montem ascendāt moyses vt re
ciperet a deo. **Col.** Trāstacio ro
legem. mana a hebrē
ica habent ebreb. et adrauerūt
sculptile. sculptile est ymago ido
li sculpta a facta in lapide vel in li
gno cum. **Hugo** Sed pomē
malleo. hic p cōfla
tili q̄ vitulus ille nō erat sculptus
sed de metallo cōfusus a cōflatus

vt habet exo. xxxij. et mutauerūt
gloriam suam. **Rico** id est vtrum
gloriarī a qui gloriose dureāt eos
de terra egipti in similitudine vitu
li comedentis fenum. in ydolum
simile vi. **Cassio** Hoc totum
tulo. fecit impati
entia leuissimoz hominū que sem
p ducit ad culpas. Nam si causaz
rei sub veritate discutias nulluz cri
men est qd nō ex impatencia ma
tre nascatur. Contra hoc illd vere
remediū ē quod in alio ps̄ dī. Ex
pectās expectaui dñm a mēdit nē
Rico Deinde arguit iudeos de
peccato ingitūdmis di
cents. oblitū sunt deū qui saluauit
eos. de seruitute dura egipti q̄ fec
magnalia in egipto egiptios nil
tipliciter flagellando. miabilia in
terra cham. in egipto sic noia ta
ratione supra dicta populum isra
hel a plaga egiptioruz ptegenit
terribilia in mari rubro. sphara
onem et eius exercituz submerge
do. et dixit. s. dñs cōminato. vt di
sperderet eos. ppter eorū ingitū
dmē. si moyses electus eius n̄ ste
tisset in cōfractioe. in plaga cō
fringere qua cōminabat eos dñs
in cōspectu eius. Isuis orationibz
impediendo effectū diuine vmdcē
Vnde dīc ei dñs exo. xxxij. Cerno
q̄ populus iste dure ceruicis sit bi
mitte me vt irascatur super me. cō
tra eos a deleam eos. a ibidem s̄b
ditur. vt auerteret iraz eius ne di
sperderet eos. Obicit enī moyses
seipum vmbicte dei pro eis dicens

eto. xxiiij. Obsecro precavit p[ro]p[ter]
 iste p[ro]m[iss]i magnū: se a runt q[ui] sibi
 deos aureos. Aut dimitte eis h[ab]e
 noxā. aut si nō facis. Dele me de li
 bro tuo quē scripsisti. Deinde sub
 iungit de p[ro]p[ter] rebellio[n]is hui[us] po
 puli dicit. q[uod] p[ro] nichilo habuerūt
reputauerūt. Tūllacio tebray
 ca h[ab]et. et despererūt terrā desidera
bilem eis p[ro]missam. lacte a melle
 fluentē. q[uod] voluerūt reu[er]ti in egiptū
 numeri. xxiiij. **N**ō crediderūt ver
 bo eius. quo p[ro]miserat eos intro
ducere in terrā illam. et murmuā
 uerūt in tabernaculis suis. Vñ di
ctur. numeri. xxiiij. Igit[ur] vociferās
ois terra fleuit nocte illa: et mur
 muāti sūt o[mn]ia aaron ac.
Cal. Et dicit i tabernacul[is] suis.
 vt hoc nō laboratū b[er] o[mn]i
 ois cōtingere videret. **U**leua
 uauit manum suam sup[er] eos.

Hugo cōminando penam.
 Mos est cōminanti
 um leuare manū et sic dicit h[ic] vt
 prosterneret eos in deserto.

Rico Tūc em[er] data est cōtra
 eos sentētia diuina vt
 omnes q[ui] murmurati fuerant a vi
 gin[is] antinis a sup[er]. nō ingrederent[ur]
 terrā p[ro]missio[n]is. s[ed] morerent[ur] in de
 sero p[ro]f[et] caeph[er] a iosue. numeri
 xvi. Let diceret semen eor[um] in nati
ombus: a dissp[er]eret eos in r[eg]iom
 bus. Ista pena fuit tūc eis cōmi
nata. s[ed] tūc p[ro]cibus moisi ipedita

Ul[ter]i[us] i[n]iciati v[er]o consecrati sunt
beelphegor applicantes se cultui
 ydoli illius. Circa q[uod] ē sciendū q[uod]
 min[us] rex assirior[um] q[ui] cōdidit min[us]

Hugo de app[ar]it[ur]e
 for[is] ydoli

grande fecit patri suo mortuo be
 lo noie ymaginē quā beluz nomi
 nauit. et omnib[us] reis ad hāc yma
 ginē ofugientibus p[ro]bat. Prop
 ter q[uod] hoies ceperūt illi ymaginē ex
 hibere diuinos honores. **E**t inde diri
 uata ē ydolatria ad alias gētes a
 similiē noia ydolorū: q[uod] sic assirij
 ydolu suū uocauerūt belū. ita a alij
 belvt babilonij a alij baal et alij
 bel sedm[od]o uarietates ydiomatū.
Moabite ac ydolu suū uocauerūt
 beelphegor: de quo hic agit. Et est
 nomē cōpositū ex duob[us] integris.
 scilicet ex bel a phegor q[uod] ē nomē mō
 tis vbi colebat. **I**git[ur] balach rex
 moabitay de ofilio balaa[us]. misit
 puellas pulchras a nobiles p[ro]pe
 tentoria filio[rum] israel vt p[ro] eas in
 ducerent ad ydolatriā: a sic offen
 deret cōtra ppl[em] israel. a aliq[ui] de
 populo luxulosi accedebāt ad eas
 a cū uellent eas agnoscere non as
 sentiebāt sedm[od]o regis p[re]ceptū nisi
 prius cū eis ydolatrarent vt ple
 ni[us] continet numeri. xxv. Ex quo se
 cuta fuit offensa dei o[mn]ia ppl[em] et
 plaga magna. **E**t hoc est q[uod] dicit[ur] a
 iniciati sunt beelphegor. v[er]o applica
 ti cultui illius ydoli. Et comedērūt
sacrificia mortuor[um]. v[er]o de carnib[us]
 animatiū ydolis immolator[um]. **E**t
 ieritauerūt eū. scilicet deum in ad m[er]ue
 tiombus suis. v[er]o peccatis ab eis
 studiose factis. a multiplicata ē in
eis ruina. q[uod] tūc occisi sunt. xxiiij.
 milia hominum vt ibidem dicitur.
Ul[ter]i[us] stetit sinees. constantē con
 tra ydolatras. q[uod] occidit zambri
 bucē tribus symeonis cū muliere
R. iij.

no ydoli
 h[ic] d[icitur]
 h[ic] d[icitur]
 h[ic] d[icitur]

Moabite
 h[ic] d[icitur]

balach

Tunc h[ic] d[icitur]
 a 3 applicantes
 cultui

Hugo

in locis genitalibus. **Et** placavit. **Et** deum pro suum bonum zelus sic faciendo. **Et** cessavit quaffatio. **Et** de plaga a filiis israel.

Hugo **Et** hoc factum est ei. **Et** sine. **Et** ad iustitiam. **Et** quod dominus reputavit ex hoc facto ipsum.

Rico **Et** quod etiam iustum. **Et** certificatus fuit a deo quod succederet pro suo in summo sacerdotum. **Et** ut habet ibidem in generatione a generationem. **Et** de usque in sempiternum. **Et** quod istud factum recollitur ad huc in memoriam iusticie.

Iero **Et** quod diligenter ipse. **Et** ter ausculto sacerdos: cui aie commendate sunt.

Euagina gladius: verbi dei. in time fornicatione. **Et** multa oportune in oportune. argue. increpa. obsecra cum omni pacia a doctrina ut tibi reputetur ad iustitiam: quod qui red dicitur precioso ex vili sic os meum erit dicit domini.

Rico **Et** de peccato in contradictione populi propter aque defectum quod plenus ponitur. **Et** numeri xx. **Et** contigit ante factum preces sed post scribitur. **Et** psalmista non tenet semper ordinem historie. **Et** unde dicit. **Et** irritauerunt eum. **Et** deum.

Et ad aquas contradictionis. **Et** vii. **Et** i cades ubi impatienter a contentio se locuti sunt contra moysen propter aque defectum: et pro consequens contra dominum non expectantes debite ei beneplacitum. **Et** veratus est moyses propter eos. **Et** turbatus mente in

tim quod timuit ne deus denegaret eis aquam propter eorum malitiam. **Et** quod exa cerbauerunt. **Et** turbauerunt vel commouerunt spiritum eius. **Et** in tim quod proferret in verba dubietatis dicens. **Et** Numquid de hac petra poterimus vobis aquam eicere. **Et** ut plenus habet ibidem. **Et** deo subditur.

Et distinguit. **Et** manifeste ostendit in la bnis suis. **Et** hoc est in modo suo loquendi dubitationem cordis sui. **Et** propter quod statim a domino fuit reprehensus: et ab ingressu terre promissionis exdu sus.

Et sequitur de peccato idolatrie in terra promissionis iam adempta pro peccato. **Et** cum subditur. **Et** non disperderunt gentes. **Et** est hoc principium versus secundum translationem romanam.

Et unde sciendum quod dominus precepit habitatores terre chanaan interficere. **Et** numeri xxxij. **Et** ne propter eos filii israel ad idolatriam traherentur. **Et** sed ipsi cupiditate ducti promiserunt eos vivere propter tributum quod eis reddebant. **Et** sic traditi fuerunt ad idolatriam eorum. **Et** hoc est quod dicitur. **Et** non disperderunt gentes quas dixit dominus illis. **Et** propter preceptum ut disperderent.

Et commixti sunt inter gentes. **Et** Hugo **Et** non tantum corporis: sed etiam opere. **Et** unde addit. **Et** didicerunt opera eorum: et seruerunt sculptilibus. **Et** propter idolorum a factum est illis in scandalum. **Et** in manifestam ruinam.

Et immolauerunt filios suos et filias suas de monijs. **Et** que in idolis celebrantur. **Et** hoc fecerunt non legitur in historia: sed credendum est propter ut

Handwritten note in the left margin.

Handwritten note at the top right of the page.

Text from the adjacent page on the right, partially visible.

ait Aug⁹ **E**ffuderunt sanguinem innocentem. sanguine. **I**uz filioꝝ suoz a filiaruz suarum q̄s sacrificauerunt. **I**uz immolauerunt **I**sculplibus chanaan. **I**uz chanaanorum inter eos habitantiuz trahendo paruulos suos p ignē. **V**n de et. iiii. regum. xvi. d̄i de achab. **I**nsup et filium suum cōsecrauit. trāsferens per ignem sc̄dm ydola gentium. **E**t infecta est terra. **I**uz homines terre. **I**n sanguinib⁹. **I**uz adulfata est in peccatis sicut sb̄ditur. **E**t contaminata est in opibus eozū. **I**p̄ predictas imolacōes

Rico **E**t fornicati sūt. **I**uz p̄do. **I**latrauerūt. q̄ idolatria fornicatio nominat̄ i scriptura q̄a in ea recebit anima a sp̄so suo re. **I**deo. **I** ad inuētiōib⁹ suis. **I**q̄s ab alijs et a seipsis inuenerūt. **E**t p̄pter ista. **I**ratuſ est furore dominus in populo suo. **I**n quo notatur grauitas culpe deum prouocātis ad v̄ndictam cuius furoꝝ est v̄gor iusticie a v̄ndicte sue. **I**uz abhominatus est hereditatem suam. **I**uz filios israhel qui dicuntur dei hereditas in scriptura. qui p̄pter peccata sua fuerunt deiecti a protectiōe diuina sicut cibus abhominabilis reicitur. **E**t tradidit eos in manus. **I**uz in potestatem. **I**uz gentium. **I**uz ydolatrie deditarum. **I**uz dominati sunt eorum qui oderūt eos. **E**t sic ex odio precedenti grauius afflixerunt eos. **I**deo sequitur. **E**t tribulauerūt eos. **I**uz affligendo. **I**uz immi di eorum. **I**uz iudicium. **I**uz. **E**t humiliati sunt. **I**uz coram deo. **I**uz sub manib⁹

eorum. **I**uz pena inflicta dante eis in telledum. **I**uz sepe liberauit eos. **I**uz sicut patet ex de cursu libri. **I**uz iudicium q̄ quādo ab inimicis afflicti humili ter deū deprecabantur. suscitabat eis iudices ad eorum liberaōnem fm q̄ dicitur. **I**uz iudicium. **I**uz.

Hugo **S**ed ipi de beneficijs deo fuerūt crebro in grati: et nō dimittēbant mala cōfucta v̄nde subiungit. **I**uz. **I**uz p̄si autē exacerbauerunt. **I**uz ad iram prouocauerunt. **I**uz in consilio suo.

R **Q**uia malū culpe prouenit ex vicio liberi arbitrii a nō ex deo. **I**uz humiliati sunt.

Hugo **I**uz afflicti a puniti sūt in iniquitatibus suis. **I**uz v̄n̄ translatio hebraica habet et humiliati sunt p̄pter iniquitates suas. **I**uz t̄n̄ in illa afflictione nō defuit eis m̄ia dei. **V**n̄ addit. **E**t v̄dit. **I**uz res. **I**uz ad m̄ie. **I**uz tribulauerūt: et audiuit orōem eorum. **I**uz liberādo eos. **E**t memor fuit testamenti sui.

Nicola **I**uz id est p̄missi sui per moysen expressi. **I**uz deuteronomij. xxx. videlicet si ad cardines celi fueris dissipatus. **I**uz propter peccata tua inde retrahet te d̄ns deus tu⁹ si v̄ere penitueris a assumet atq̄ introducet te in terra; quā posse d̄erūt patres tui. **E**t penituit eum sc̄dm m̄l̄tū d̄m̄e m̄ie sue. **I**uz ad modū penitētis se habuit. quando quos p̄turos videbat de captiuitate redurūt. **P**enitentia in deū non cadit: sed loquit̄ h̄ more h̄ūanitat̄is. **S**e q̄ē

Et debet eos in misericordias in
conspetu omni qui cepant eos. **h**^o
patz de manasse rege iuda: quem
de captiuitate in regnu suu restitui-
it. ij. pal. xxxij. Et de ioachiz rege
iuda que rex babilonis de carcere
abstulit: et inf maiores regni sui
constituit. iij. regu ultimo. Deinde
quasi codudendo psalmista resumit
sua deprecatione ad populi israel
literationem dices. Saluos nos fac
dn̄e deus noster. De seruitute a an-
gustijs quibus populus tuus est
afflictus in diuersis terris. qz a te
pore iudicij fuit populus israel
frequentet captiuatus a diuersis
gentibus. Et congrega nos de na-
tionibus. In loco tui cultus. s. in iu-
deam. **U**t cōfiteamur nomini sã-
cto tuo. Confessione tue laudis. La-
gloriamur in laude tua. In pnti p
gratiam et in futuro per gloriam.
Benedictus deus israel. In oi-
bus que fecit a faciet nobis i ad-
uersis a pseris. La seculo a vsq in
seculum. v. eternu. La dicet om-
nis populus. v. dicat. Hebrei pro-
optatio vtunt futuro idicatu. fiat
fiat. In translatōne hebraica hã-
letur amen amen quod sigt veri-
tatem stabi. **Hugo** Potest
litatis. **Hugo** autem h
queri quō possumus benedicere de-
um cum apostolus dicat ad hebre-
os. vij. **S**ine vlla cōtradictōne qd
min⁹ est a meliore benedicatur. a
quis est melior deo. certe nullus.
ergo nullus potest deum benedice-
re. **S**olutio. est laudis benedictio.
et gratiarum actionis sicut habet

apoc. vij. **B**enedictio a claritas et
sapia a gratiarum actio a honor a
virtus a fortitudo deo nostro in se-
cula seculorum amen. Et hac bene-
dictōne potest a debet homo deum
benedicere. **I**te est benedictio que
est consecratio qua semper maior
minori benedicit de qua benedicti-
one loquitur apostolus ad hebre-
os. vij. vt dictum est supra.

Callio. **A**lla festiuum respō-
deant omnia titulo suo. **T**itulus
est enim alla. cã confessio. q̄ miro-
mō ad laudes dñi om̄o fecūda est
Per confessionē em̄ ab egiptijs cri-
pimur. qñ ab opibus dyabolis
diuino munere liberamur. maē ra-
bū trāsim⁹ qñ baptismatis sacra-
menta papimus. **I**n deserto pasci-
mur. qñ d̄ma grā cōcedente in mū-
di istius tonay rex largitate faci-
amur. ad terram p̄missionis pdu-
cimur qñ i illa patria felici mune-
re sup̄ne pietatis intram⁹. vt me-
rito talis frequentē itata p̄dicet q̄
tantoy magnaliū p̄figuracōne de-
corat. **Q**uappter sumo desideo sup-
plice⁹ vt nos de bñplacito sibi po-
pulo eē ocedat. q̄ de p̄uis red̄a. de
amaris dulcia. de t̄p̄alibus etna
facere ōsueuit. q̄tin⁹ a nos in xp̄o
dño gloriātes cōiter dicere merea-
mur. **B**ñdictus dñs de⁹ ihs xp̄s cō-
ditor a redemptor noster. cui ē ho-
nor et gloria in secula seculorum
Amen.

Psalm⁹. Cxi.

Et cognoscētes defectū suū. v. q. per se non poterant viā inuenire beatitudinis. **L**amauerunt ad dominum. **P**enitendo de suis erroribus. **C**ū tribularentur errore p̄b̄ cō. **L**a de necessitatibus eorum. **Q**uadā necessitate peccabant gētes tanq̄ ignorātes et assueti ad ydolatriam. et inde **L**eripiūt **R**ico viam veritatis eos. **R**ico. ostēdendo p̄pter qd̄ subdit. **E**t eduxit eos. **L**ab errore. **I**n viā rectam. **Q** est x̄ps. **L** ut irent in ciuitate habitacōis. **I** bene opando. **V** in celū. **E**t q. fecit eis dōmin⁹ non eoz meritis s̄ gratis ex pura sua mīa. **I**deo hortat eos p̄ pheta ad grātū actōez dīcēs. **Q**o fitant. **C**ōfessione laudis. **D**ño misericordie eius. **V** hōies p̄pter misericordias. **C**assi. **P**er q̄s copi eius. **C**assi. **O**sa bñficia p̄ceperūt. q. q̄cquid in nob̄ videtur laudabile cōstat esse ipsi⁹ demētie. q̄ peccata relaxat. spez tribuit. atq. ad bonitatis sue dona p̄duc. **E**t mirabilia eius. **H**ugo exhibita. **L** filijs hominū. **A**c si dicat. peccatores rēp̄ti laudēt d̄m̄ p̄pter mirabilia ei⁹. **M**ia em̄ d̄m̄ fuit i hoc q. inimicos voluit liberare. s̄ mirabilia ei⁹ fuerunt in hoc q. tyalem modū libeāuit eos. **L** p̄prio cruore. **V**nde canit eccia in p̄sona defunctor. **C**reator oim̄ reruz deus q. me de luto formaſti. et mirabiliter p̄p̄o sanguine redemi. **C**assio. **M**emēto at̄ q. ſti. **C**assio. **H**ic q̄tuor vicibz v̄h̄ in finē p̄s sine aliq̄ p̄mutacōe repetit. vt sicut de q̄tuor p̄tibz mū

di dicit ecciam cōgregatam. **I**ta de totidē cardinibz orbis laudes mie ip̄sius duotis mentibz offerant. **E**tia laudēt deus. **Q**uia faciūt aiā manē. a aiā esuriētē faciūt bonis. **A**m̄a accipiē hic p̄ hōmne. gētes q̄n̄ intencōnem suā in ydoloꝝ vanis desiderijs occupa bant inanes erant et vacue ab oī hōno. s̄ tūc esuriētes faciate sunt q̄n̄ p̄ predicacōem d̄m̄ cōmonite. vota sua ad p̄m̄e studia t̄stulerūt. **I**ero. **E**os ergo q̄ inanes erāt a gratia dei. et fā mē v̄bi d̄m̄ patiebant bonis celestibus facia. **C**assi. **D**einde describit vitā uit. **C**assi. **I**psaz gentium que aū aduētū d̄m̄ fuerūt dīcēs. **E** cētes in tenebris. **I**gnorantie. **E**t in v̄mbra mortis. **V** in viciaosa hui⁹ seculi vita. q̄ illi⁹ eterne mortis terribilē portabat ymaginē. **V** in d̄os. **S**ub dyaboli d̄nacione nexibus p̄cōꝝ. **I**n mendicitate. **I**n nihil boni opis h̄ntes. **E**t ferro. **H**oc est in duricia malorū obstinati. cui⁹ cā subditur. **Q**uia exa et r̄baucēt eloquia. **H**ugo. **I**dē ad irā dei. **H**ugo. **P**rouocauerunt deum loquentem sibi p̄ scripturas. et per legē naturalem scriptam in cordibus eorum et dicentem ydola nichil esse. **E**t consiliuz altissimi. **Q**ui consulebat vt idolatrie errore; relinquere n̄t. **I**eritate runt. **N**olentes obedire. **E**t humilitatum est. **I**n humilitione confusiois. **I**n laboribus. **I**n ydolatrie et viciorum. **C**or eorum. **V**nde dicit. **S**apientie. **V**. **L**assati sumus in

via iniquitatis a p[ro]ditionis [in]fir-
mati sūt. Itanq[ue] omni virtute desti-
tuti. nec fuit supple ex hominib[us].
Qui adiuuaret. Insi solus de[us]. Et
id[em] clamauerūt ad d[omi]n[u]m cū tribu-
larēnt. et de necessitatib[us] eor[um] lite-
rauit eos. De q[ui]bus necessitatib[us]
de illis de q[ui]bus subdit. **Et** edu-
xit eos de tenebris. s. ignorantie
ad lumē fidei. et de vmb[ra] mortis.
et de p[er]dō idolatrie ad veritatē vite.
que ē vita gratie. et vincula eor[um]
disce. **Cassi.** Inspecie. mie d[omi]n[i]
pit. q[ui]bus distinctōni-
bus exponitur. p[ri]mo de necessita-
tib[us] eor[um] liberauit eos q[ui] p[re]meban-
tur seruicute diaboli. Deinde a sup-
stitionū suar[um] tenebris eduxit ani-
mas p[er]dō. s. orde pollutas. Tercō
nō dixit vincula eor[um] soluit s. disce
pit. sic dyaboli tyrānica potestas
p[ro]ueniēte disrupta ē. Vñ amon[us]
liberatos grās agere dices. Confi-
tant d[omi]no mie eius: et mirabilia
ei[us] filijs homin[um]. q[ui] ianuas p[er]dō a
malor[um] oim claustra v[er]tus diuina
ofregit. Cām huius laudatōnis
adhuc subiūgit dices. Quia cōtri-
uit portas ereas. et cōfictas vici-
orū concupiscentias q[ue] tenebant eos
ne de p[er]dō exirent. et vates ferre-
os. s. dyabolicas suggestiones
cōfregit. Hec em̄ duo metalla p[er]
fortitudie delictor[um] vident[ur] adhibi-
ta. s. ista virtus diuina cōfregit. q[ui]
piditantes aduentus sui lumine
miserico[rd]ie. **Hugo** scēpit.
literādo. Leos. s. p[er] miam suā. de via
iniquitatis eor[um]. vt ponēt eos in via

eq[ui]tatis. Et q[ui] oportet q[ui] humiliet
se p[er] p[er]niam q[ue] a d[omi]no suscipitur. id[em]
subiūgit. p[ro]pter iniusticias em̄ su-
as humiliati sunt. q[ui] exultētes
p[er]dā sua penituerūt. **Omnē** escā.
non corp[or]alem sed spiritalē.

Cassi. viz legē d[omi]ni a salutaria
ē aia eor[um]. et p[er]uipedita fastidiuit
Hugo Et id[em] appropinqua-
uerūt vsq[ue] ad portas
mortis. **Mors** etna h[ab]et tot portas.
q[ui]t sūt p[er]dā mōrtalia: a has ingredi-
tur q[ui] in peccatis mōrtalib[us] mōrit. Et
bñ dicit. appropinquaerūt.

Cassi. q[ui] has portas non sūt in
gressi. q[ui] erāt d[omi]ni mise-
racōe liberandi. Vñ subdit. **Et**
clamauerūt ad d[omi]n[u]m cū tribulare
tur: et de necessitatibus eor[um] libera-
uit eos. sicut sup[er] expōsitū ē. Quō
autē liberauit eos cōsequēte s[er]u-
it dices. **Insi** de[us] sp[irit]u[us] verbuz
suū. et d[omi]n[u]m xp[istu]m. q[ui] in principio
erat ver[us]. **Hugo** Let sanauit
bum. eos. la lang-
uore mortis aie. et eripuit eos: de
omnib[us] m[er]it[is] viciōsibus eor[um]. et ab
omnib[us] peccatis p[er] q[ue] m[er]it[is] a occi-
ditur anima. Et pro tanto benefi-
cio. **Confitentur** d[omi]no mie eius.
Jeroni Quibus excelsus se
factus est. et immortalis p[er] morta-
lium vita subditur mortū. et mira-
bilis eius filij hominum. quibus
infern[is] portas ereas confregit. v-
atesq[ue] ferreos. quib[us] redijt victor
ad superos. quibus remeavit ad
celos. **Et** sacrificet sacrificium

mors h[ab]et portas
portas mortis

o[mn]i p[er] p[er]dō
p[er]dō

lau **Cass.** q̄ multo p̄stanti⁹ est
dis. **Cass.** cū bonis actibus psal
modie illi iubilacōnes offerre: q̄
pecciduz victimas imolare. **Et** p̄
dicatores sancti. **Annūcent op̄a**
eius in exultacōe. **v**cu; gaudio p̄
dicabūt p̄lis fidelib⁹. q̄liter eos
sua incarnacōne a morte saluauit.

Qui descendūt mare. **v** seculum
l̄m nauib⁹. **v** in ec̄is q̄ x̄pm por
tant a a fluidib⁹ hui⁹ sc̄li cōdant.
Hugo **Et** bñ dicit. a sc̄dūt
q̄ sc̄iri et p̄dicato
res boni habitāt mēte a desiderio
in celo: et nō in tra. **Et** idō descēdūt
qñ primo cōpatiuntur. **faciētes**
op̄acōem in aquis multis.]

Cassi. Sacerdotes em̄ sunt qui
op̄ant p̄dicando v̄bu; z
dei in aq̄s v̄m p̄lis multis. **Nā** in
apoc. dī. **Quid** ec̄nt aq̄. in t̄rogate
Iobē. cū sum ē p̄li sunt. **Ipsi** p̄
dicatores.

Rico. v̄gnouert
l̄viderūt.] **Rico.** op̄a dñi in
scripturis sc̄is in q̄bus dñt eē eru
dit. **a** māb̄lia ei⁹ in p̄fūdo. **scrip**
turaz q̄ n̄ p̄nt explicari ad plenū

Cassi. **Viz** in mare rubē. ba
in ventre ceti habitacōnem. sepul
chr̄i dñi h̄ḡre agnoscerēt a h̄is
filia q̄ scripturaz d̄uinaz p̄figu
racōibus a gebant. et iō sit vt mi
racula ei⁹ in p̄fūdo respiciāt q̄ opa
ei⁹ sp̄uali estimacōne cōsiderat

Rico. **Or̄it.** **l̄de** auius di
cere est facere. **a** stetit
sp̄s p̄elle. **v** t̄ptacōis piculose
que q̄ diu de⁹ p̄mittit stat in suo
furore. **Jo** subdit. **et exaltati** sunt

fluctus. **Hugo** **v** motus car
eius.] **Hugo** **v** motus car
nales et sug
gestiones dyaboli. **Ascendūt** v̄f
q̄ ad celos. **l̄t̄ptates** de p̄sump
cōne. **l̄aia** eoz in mal' tate sebat. **v**
deficiebat a languebat in t̄ptati
onū labore. et ipsi tale facti in t̄p
tationib⁹. **l̄turbati** sūt. **l̄ignozātes**
quod facere. **Cassi.** **l̄a** moti sunt
debeant. **Cassi.** **h̄e** ebri⁹. **l̄ad**
iras p̄tin⁹ euo mendas. **l̄a** omnis
sapia eoz de. **Glo.** **q̄a** in t̄pe
uorata ē.] **Glo.** **l̄state** tem
ptacōis oia ofilia humana defici
unt: a q̄d agendū sit nō vident.

Cass. **l̄ijs** ḡ exēplis mouēt̄ur
sacerdotes vt dño suppli
cent. quatin⁹ cor eoz in humilita
te cōsolidet ne a t̄ptationib⁹ dya
bolis v̄ntilenē. **Et** q̄d restat in t̄
ptationib⁹ faciendū nisi hoc q̄d se
quitur. **Et** clamauerūt ad dñm
cū tribularent: **a** de necessitatib⁹

eoz edu
xit eos.] **Hugo** **l̄oc** facit d̄
min⁹ quādo
animā de corpe educit. q̄ q̄ diu vi
uit homo semp̄ evallat⁹ t̄ptatio
nū piculis. et idō clamat apls ad
rō. vij. **Infelix** ego hō. q̄s me libe
rabit de corpe mortis huius. **Et** li
cet in hac vita de h̄is non educat
om̄o. tñ ipsas t̄ptacōes mitigat
vt nō nocēat sed iunēt. vñ sequit̄
Et statuit p̄cellā ei⁹. **v** asperita
tem t̄mpta
tionis. **Rico.** **l̄m** aurā.]

Rico. **cōfere** nō
cōscientie serenitatē tñ quillitas
l̄et siluerunt fluctus eius. **l̄icē** mo
tus carnales quos temptatio ex
citabat. **Et** letati sūt li domino

ex eius beneficio viz. qz silue rūt /
fluctus temptationum. quibz sati
gabant. **Et** si hac tranquillitate
deduxit eos in portū volūtatis eo
ruz. v. ad requiē vite celestis quā
desiderabāt. **Et** qm̄ ex hoc est dō re
gratandū nō solū p̄ticularit̄ s̄ a
cota ecclā. **Idē** **Jerom̄** **Q̄**
subditur

Jerom̄ **fitatē**
dño mie eius. J̄qbus p̄tigit gen⁹
humanum. et mirabilia ei⁹ filijs
hominū. qz mirabiliter hos cōpe
sant flu. **Cassio** **Et** exaltēt
dñs. **Cassio** cum deuotis
landibz. n̄ q̄ illi q̄c̄p̄ possit abbi
syt nos in dē ipsius exaltacōne de
beam⁹ merit.

Jerom̄ **Lin** ecclā ple
tis augeri. **Jerom̄** bis. v. i. vgre
gacōe fidelū. **Et** in cathedra semio
rum laudent. **Cassio** Per hoc pre
cum.

Cassio Per hoc pre
cum. **Cassio** Per hoc pre
cum. **Cassio** Per hoc pre
cum.

Consequent po
runt. **Rico** n̄ inuitatio ad
laudandū dē ex liberacōe a spū a
li sterilitate. de q̄ dicit. Amos. viij.
Mittā in tēā. nō famē panis neqz
siti aq̄. s̄ audiendū verbū dñi. Aq̄
gētilitas fuit liberata p̄ a p̄loz re
cessum de india. dicēt paulo act.
viiij. Vob̄ oportebat p̄mū loq̄ ver
bū dei. s̄ qm̄ reputistis illud. ecce
conuertimur ad gētes. **Dicit** ergo

Posuit flūia. s̄. sacre sepriture
lin de ser. **Cassio** v̄ in pplm̄ gēti
tum. **Cassio** lem. qz apli n̄
crendentibz iudeis ad
defa gēciū t̄nsierūt. **Hugo**

La exitus aq̄z. v. ip̄sōs iudeos v̄
alijs manabant aq̄ doctrinaz. po
sūt in s̄tā. qz ip̄sōs fecit siccos a
egenos. **Vn̄** subdit. **Q̄** Errā fructi
ferā. J̄q̄ prius sup̄na religione flore
bat. postea posuit. i. salugimē. v̄
in sterilitatē bonoz opm̄. q̄ sterili
tas p̄ salugimē idē intelligit. q̄a
vbi salus humor dñatur fecundē i
tatē tollit. **Et** hoc sterilitas i illo po
pulo iudaico cōtigit. a malicia. v̄
p̄pter maliciā inhabitantiū in
ea. viz. iudeoz repellentiū verbuz
dei. **Posuit** de ser. v̄ gētilitatez
lin st ag aq̄z. p̄ predicacōez apo
stoloꝝ vt aq̄ sacre scripturē ap̄
eos maneāt. **Et** fram sine aq̄. v̄
gētes prius siue doctrinas supple
posuit. **Lin** exitus aq̄z. vt. s̄. nō t̄n̄
retineant doctrinas apud eos s̄ et
alijs ipsas effundant p̄ dōctores
ad fidē conuersos viz. dyonisiū. am
brosiū. aug. ac alios multos. **H̄**
em̄ saluator̄ predixit. **Mat. xxi.** Au
feret a vobis regnū dei. a dabitur
genti facienti fructū eius. **Et** col
locabit illic. s̄. in plenitudine do
ctrina. **Rico** **Esurientes** v̄
rum. **Rico** gētes fidem a d
bū dei deuote r̄cipiētes. **La** v̄stite
runt ciuitatē habitacōis. v̄ ecclāz
colleam ex gentibz deuotis. in q̄ ē
ciuiū v̄ntas. **Hugo** **Et** se
in fide. **Hugo** **minaue**
rūt. s̄. apli semie v̄bi dei. **agros**. v̄
v̄tōies de mūdo. qz ager mundū
figt vt habet. **Cassiodor**
Mat. xvi. **Cassiodor**
Seminant agros qui corpora sua
mundanis sensibus peccatorum

celesti institutione purificant. ut
fructus illos germinent qui dño
placere noscuntur. **Felix** labor. pfe
ctus mirabilis. sic opari ut redem
ptor gēciū placat⁹ possit agnosci

Rico Let plantauerūt. id est
edificauerūt. v̄ meas.
v̄ pticulares eccl̄as. et fecerūt feu
dum natuūtat̄. v̄ xp̄ianitat̄. q̄
est natuūtas spiritalis. **Et** be
nedixit eis. augendo gratiam i
ms spiritalibus et t̄palibus. q̄
multiplicati sunt nimis. i
merito a
numero. et iumēta eorū. v̄ laicos
a ydiotas inter eos. non minora
uit. sed mult

hugo quia plu
tiplicauit. **hugo** res sūt cō
uersi ad fidem de simplici⁹ q̄ de
sapiētib⁹. de plebibi⁹ q̄ de nobili
bus. **Vñ** ap̄ls v̄ ad cor v̄ **Videte**
uocationem vestram fratres. qm̄
non multi sapientes. nō ml̄ti no
biles. sed que stulta sunt mundi
elegit deus ut cōfundat sapiētes

Et deinde subdit de repulsiōe iu
deorum. **Et** pauci fā sūt.
dicens. **Ri.** videlz iudei. et vexati
sunt a tribulacōne maloꝝ et dolo
re. q̄ p̄ romanos ptim sūt occisi.
a partim capti atq̄ dispersi. **Et** cā
subditur cum dicitur. **Effusa est**
officio sup principes viz romanos
et iudeos. et p̄pter hanc offensionem
destrudi sunt. et errare fecit. v̄ p̄
misit. Leos i inuio. i
infidelitat̄. q̄
non. i
sunt rueri. i
in via. i
fidē. Et
adiuūt pauperem. i
populū gē
tilem. de mopia. i
q̄ esurientes. pa
uūt sacra scrip̄tura. et posuit. i
per
ordinaōnem apostolorum et p̄

latorum in eccl̄is. **hic** oues famili
as. i. gēncium cōuersatū xp̄o hu
militer ac deuote seruientium.

Hugo **Ut** audientes vocē
veri pastoris fide nō
ficta sequantur xp̄m. **U**debunt
redi. multitudinem conuersoꝝ
Let leta

Callio q̄ fideles po
bunt. **Callio** putam respi
ciunt suis rethibus a cōsuetudinē
omnis iniquitas. i. dyabolū. **opi**
labit os

Rico quando el̄is
suum. **Rico** do mini n̄ erit
quod possit oppom. **In** fine p̄s cō
cludit pro omnibus predictis di
cens. **Quis** sapiens a custodiet

hec. **Viz** ut se reputet pauperem
ac sine adiuuōe dei nil ualere. **q̄**
tūc. intelliget misericordias dñi.

Aug. **Qui** errantē a regnā. m̄
viam deduxit a pauit. q̄
pugnantē ad ūsus difficultatē pec
catoꝝ a colligatū v̄mcul soluit cō
suetudinis a liberauit. q̄ fastidien

te. v̄bi dei a tēdio quodā pene mo
rientē. missa medicina v̄bi sui ecce
auit. q̄ piditantē in naufragia a
p̄cellosa maris huius discrimina
ad portū p̄duxit. q̄ eū demq̄ cōstitu
it in eo p̄l v̄bi humilib⁹ dat ḡ
tiā. et fecit eū suū. ut itus manēs
multiplicaret nō ut foras exiens
minueret. **Hec** custodiet sapiens
p̄ humilitatē intelligēdo mias dñi

Col. **Vñ** b̄tus bernard⁹ po nit
septē mias dñi de quib⁹
in principio psal. octogesimo da
uū sup̄ didū ē. **Nos** q̄ p̄cēmur dñz
q̄ peccatib⁹ pat̄. p̄ctōres ad p̄māz
p̄ducit. p̄ctā idulget. facultatē de

incepte cōtinon di ac emendatū
vīvendi gratiaz prestet. quatin⁹
eius mīa abīnti sic vitam nre pere
grinationis finire valeam⁹. vt ai;
electis suis regni celestis p̄cipēs
effici mēamur. **I**pi sit cū etno p̄ie
a spū sancto honoz a gloria i secul
la seculorum. Amen.

Psalm⁹. Cviij.

Paratum cor

Col. p̄s iste opo
sicut est a cō
textus ex duab⁹ p̄ti
bus duoz psalmoz. R̄a p̄ma ps
huius p̄s vsq; ad illū versiculum.
Saluū fac dextera tua. sumpta est
ex fine p̄s. lvi. qui incipit. Misere
re mei de⁹. misere re mei. Sec⁹ a ps
sumpta est ex fine p̄s. lxx. q̄ incipit
deus repulisti nos. S; q; huic p̄s
p̄ponit alius titulus q̄i ex alijs
predicis psalmis. Ideo alie expo
nēdus ē Titulus vero hui⁹ p̄s tal
est. Canticum p̄s ipsi dauid.

Hugo Cui⁹ sensus talis ē.
Cantici p̄s v̄p̄s iste
agit de mētis iocūbitate que de bo
nis opibus p̄cedit: ad quem ide;
p̄s monet.

Call. Cāticū em̄ re
nos. fert̄ ad dīma
rum rēy otemplacōem: p̄s v̄o ad
opas actuales que tū diuinis no
scuntur conuenire mandatis.

Dico Iuxta em̄ lr̄alem sensū
p̄s iste ē exultatio d̄i
de: atq; gr̄ay actio de restitucōne
regni israel in statu bonū tpe d̄i
victoria sibi a deo concessa de ydu

meis. q̄s redēgit sub tributo vt ha
bitur. n. re. **Col.** Et licet iste p̄s
gū. viij. **Col.** fm̄ Jeronimuz
et cassio. sit vox xp̄i gr̄as deo p̄i
exsoluētis. in hoc em̄ p̄s d̄i quō
ipse xp̄s suscipiēs mirabile passi
om̄s archanū resurrexit in gloriā
sempiternatē q̄ in p̄didis p̄s tō
lr̄a hui⁹ p̄s fm̄ hunc sensū misti
ce exposita ē in p̄s predicis de xp̄o
Ideo hic p̄s ad p̄is expōit fm̄ se
sum moral. **Hugo** Sup̄ ei psal
lem.

Paratum cor meum deus Iad
tibi confitendū paratum cor
meum. Iad facie n̄dum q̄ in p̄cipis
Leantabo. Deuote orādo. a psallā
opa bona faciēdo a hoc. in gloriā
mea. v̄ puritate cōscientie mee de
quabit apl's. n. ad choi. Gloriā
nr̄a h̄c ē. testimoniū sc̄e nre.

Jerō. Hoc d̄ne q̄d tibi psallo
q̄d tibi cāto: nō tibi gra
tiam facio sed mihi. In alio p̄s di
cit. qm̄ tonoz meoz nō egēs. Q̄d
ergo facio: p̄ me facō. Jeunam⁹.
nunq̄d d̄ aliq̄d tonam⁹. p̄ pecca
tis nostris hoc facim⁹. Jacem⁹ in
sacro: q̄d ex hoc prestamus deo n̄
vt saluemus animas nr̄as. Ipse
em̄ hoc d̄sicut sicut bonus a mise
ricors medicus. si aliquē sanauit
gaudet quidē; et ipse a ille q̄ sana
tus ē. ita et dominus noster.

Hugo Et q̄ p̄mittunt multi
sanctā d̄ducere vitā;
sed non solunt. Vnde subiungit

Curge psalteriū a cythara.]
Esto psalteriū decacordū p obser
uantiam decē mandatorū dei: a cy
thara p carnis mortificacōem. **S**;
qz nichil possumus facere sine grā
dei. **D**eō adbit Lexurgam. De vicijis
ad tō opa. Di luculo. Im ortu gra
tie. confitebor tibi. confessione lau
dis. in populis domine. bonitate;
tuam laudando nō solū verbo sed
etiam exemplo vnde sōdit. a psal
lam. bona opa faciēdo. tibi. u ad
honorē tuū. in nationib⁹. bonum
exemplū alijs prebendo. **J**uxta
illud Mat. v. Sic luceat lux vestra
coram hoibus vt videant opa vrā
bona. et glorificent patrem vestrū
quī in celis est. **E**t merito laudan
dus est. **Q**uia magna sup celos.]
hoc est super iustos in mia tua. qz
quantūcūq; iusti sint. tñ necesse
habent non iusticiam allegare s;
misericordiam implorare. **V**nde.

Grego **V**ita sanctorūz suc
cūbit si pietas desit
Let vsq; ad nubes veritas tua.] u
vsq; ad peccatores puniēdos qui
nubes dicūtur. **J**ude. ij. **H**ij sūt nu
bes sine aquis: que a ventis circū
ferūtur. **E**xaltare sup celos de⁹.]
u facit ipsi celestes homines te ex
altent bonis opibus. et sic iustici
am facientes de ipsa iusticia remu
nerent. **E**xaltatur at deus a bonis
hoibus p famam bonam p cultū
p fidem p cōtemplacōnem. a sup
oēm terrā.] u sup peccatores qui
sunt omnis terra. u omio terrē sit
gloria tua.] u mia. que dicit glo
ria de qua dicit apostolus ad rō.

ij. **O**mnēs peccauerūt: et egēt glō
ria dei. **C**ur at hoc pōt cōsequēter
manifestat cum subiungit dicens.
Lvt liberentur dilecti tui.] a seruitu
te peccati a dyaboli. licet em odisti
omēs qui opantur iniquitatem. tñ
diligis peccatores in quantū sunt
creature tue. quia sic dicit sapie.
xi. **D**iligis omnia que sūt: a nichil
odisti eoz que fecisti. **I**ntm em;
peccatores creature tue sūt a te di
lecti. qz te fecisti seruum vt eos libe
raret: et mori voluisti vt eos tē ime
ret. **S**aluum fac.] s. mte per spem in
pñti sicut ait apl's ad rō. vij. **S**pe
em salui facti sum⁹.] dextera tua.]
u ppiciacōe tua. **E**t exaudi me.] vt
ad salutē pueniam.] **O**min⁹ lo
cutus ē in sancto suo.] u in viro scō
quī a in alio pō dicit. **A**udiā quid
loquat in me dñs deus. **D**einde se
quit vō dñi dei dicitis. **E**xultabo.]
de iustis sic dī psal. lxxij. **G**audet
sponsus sup sponsam.] et diuidā si
amā.] u sperabo de societate bono
rum malos qui pñe a iniquitate
fugiedo sicut sicut hinc q me alia
mala que fecerūt oppresserūt dñā
filia iacob. vt habet gene. xxxij.
La uallē tabernaculoz.] u humili
lem pñiam fidelū hūciantū oīra
vicia que in hoc mūdo vult in ta
bernaculis sunt. nō marentes sic
seculi amatores. s; vt peregrini ad
celestē patriam tñseuntes. Hoꝝ
pñiam a victoria.] u dimetiar.] u iu
ste remunerabo redēdo vniūq;
mercedē scdm suūz laborem. Et ne
quis de bonis suis superbiat a sibi
ea ascribat consequenter subū

git. **D**eus est galaad. **I**va me
habet homo testimonium bonorum
operum: quod non quod seipsum commendat per
batus est. **G**alaad aceruus te
stimonium interpretatur. **Q**uia meus est
manasses. **I**va me habet homo ut
posterorum hoc est terrenorum obli-
tus ad anteriora videlicet celestia consequenda
seipsum extendat ut dicitur ad
philipp. in. **M**anasses enim obliuio
interpretatur. **E**t effraim. **I**va fructifi-
catio et omnis perfectus spiritualis non
est ab homine: sed est susceptio capi-
pitis mei. **I**dem est dei. **Q**uasi dicat. susci-
pitur a deo largiente. **V**nde apostolus
ad cor. in. **D**eus incrementum
dedit. **H**ec autem tria videlicet bono operatio.
mundi obliuio et perfectus in bono
spiritualiter concordant fidelibus a domino
largitio. quibus ne noceant latro-
nes et demones supponit eis domi-
nus regem de quo subdit. **V**da
rex meus. **I**va confessio legitur mihi
ista tria dona: quod ipsa confessio latro-
nes et suggestiones dyaboli et mo-
tus carnales destruit: et regnum
conscientie in pace a peccatis conser-
uat. **N**am iuda confessio interpretatur:
et quod rex iste bene regat sume ne-
cessaria est sapientia. que eum docet quod
bonum sit aut malum. **V**nde addit. **M**o-
ab lebes spei mee. **M**oab interpretatur
aqua matris et significat sapientiam
patris: in qua sacra scriptura continetur.
Lebes est studium in quo caro
homo deo quiescitur secundum quod dicitur ecclesie. ut
tuo. **F**requens meditatio videlicet scri-
pturarum: carnis est afflictio. **S**apientia
igitur que acquiritur in studio sacre
scripture docet discernere inter bo-

num et malum et in confessione et est
robur spei mee adipiscendi patri-
am celestem ad quam aspiro. **V**nde
apostolus ad rom. xv. **Q**uecunq; scripta
sunt. ad nostram doctrinam scripta
sunt. ut per patientiam et consolationem
scripturarum spem habeamus. **I**va
videtur. **Q**ue frena interpretatur
significat peccatores. ad quos **E**xten-
dam calciamentum meum. **I**va exempla
humanitatis mee vel sanctorum. **C**alci-
amentum enim fit de corio mortui animalis.
Mortua animalia sunt sancti qui mor-
tificauerunt corpora sua pro proxima. et
multi eorum se morti pro christo tradide-
runt. quorum conversatio relicta est no-
bis in exemplum. **I**psorum enim exemplo
multi conuersi sunt ad proxima. unde
subdit christus. **M**ihi alienigenae. **I**va
peccatores. **A**mici facti sunt. **I**va re-
filiati sunt per penitentiam qui prius
erant inimici per culpam. **S**ed quia
pauci sunt qui de vita seculari ad
dominum conuertuntur. querit dominus
Quis deducet me in ciuitatem mu-
ntam. **I**va in cor vallatum et obsti-
natum multis vicibus. **A**ut quis de-
ducet me in ydumeam. **I**va in men-
tem terrenas delicias amantem. et
quasi dicat. **N**ullus nisi tu ipse. qui
solus conuertis ad te cor peccato-
ris. unde vir iustus de se non pre-
sumens et peccatoribus compaties
respondens ait. **N**onne tu deus. **Q**ua-
si dicat. **N**on sumus digni et pote-
tes hoc facere quia tu solus conuer-
ti facis peccatores de via sua mala.
Quod repulisti nos. **Q**uasi non egres-
simo nostro auxilio. **Q**uia non egredieris
deus. **A**d capiendum siue ad conuer-

ferendum cor obstinatum. Li virtuti-
bus nostris quia hoc non ad nos
infirmos sed ad te pertinet sicut di-
xisti psal. xliij. Ego sum qui deleo in-
iquitates tuas. propter me. Nos po-
tius idigemus tuo auxilio. Unde
subditur. **O** A nobis auxilium non
in prosperitate mundi que nocua est.
sed de tribulatione que inuat quae
retrahit hominem a peccato et ad
deum redire compellit. nec hoc auxili-
um quero ab homine. quae vana sa-
lus hominis Iuxta Jeremias. xvij.
dicit Maledictus homo qui spem su-
am ponit in homine: et a deo recedit
cor eius. **Jeremias.** Nec scia omnibus
ius. **Jeremias.** patet Aliquis spe-
ruit in impatore in principe in pre-
sente aut matre aut in aliquo negotio.
subito subtrahitur est spiritus eius in
quo speravit et euasit salus eius
propter quod nos sperantes. **In dno.**
hugo Et non in nostra pote-
tia vel in sapientia. facies
virtutem. in virtuosam operationem.
Cassi. Ipse in domino facit
eius iugiter perseuerans dyabolicas
temptaciones eodem miserante cal-
cauerit. Sequitur. Et ipse ad nihilum
deducet inimicos nostros. Quid
tibi fidelissime opus sunt eterna ar-
ma qui habere talia probaris auxi-
lia. Ipse enim pro te pugnat cui nullus
resistit. Ad nihilum quippe producit
inimicos fidelium suorum quoniam delet eos
de libro viventium ubi sibi scripti
videbant elati. Ecce mundi istius
tribulatio beata si secundum domini imper-
ium tolleretur. ecce humilitatem

terrenis culminibus celsiore. quod non
potest deficere cui venit auxilium de
tribulatione. Sine te domine deus uniuers-
fus mundi reus est principatus.
anxia est sibi quilibet potestas: et pro-
te gaudet humilitas. Quis possit
enarrare magnificentiam tuam: quoniam
nostri tribulationes temporales in gau-
dia eterna conuertere. et illud apud
te est preciosum quod in hoc mundo
sceleratis hominibus videtur abieci-
um. Tibi domine laus et gloria in secu-
la seculorum. Amen.

Psalmus. C. viij.

D eus laudem
Titulus In fine psal-
mi dauid ex superioribus
patet sensus eius.

Rico De materia huius psal-
mi. dicit beatus petrus adu-
ij. quod terra huius psal-
mi intelligitur de
passione christi spiritualiter quantum
ad hoc quod fuit traditus a iuda tra-
ditore qui ex auaricia motus fuit
ad hoc et iudei ex inuidia. unde di-
citur. In diebus illis exurgens pe-
trus in medio fratrum dixit. Viri
fratres oportet impleri scripturam
quam predixit spiritus sanctus pro-
os dauid de iuda qui fuit dux eorum
qui comprehenderunt iherosolimam. Et sub-
dit postea. Scriptum est in libro
psalmodum. Et epatum eius acci-
piat alter: cuius locum impleuit
mathi. **Cassi.** Per totum quidem

dominus christus in forma humanitatis assumptus. In prima parte increpat iudeos ac in dam q̄ mala p̄ bonis creatori suo reddere maluerunt dicens.

Deus pater laudē meā ne taceris. **Hug** v̄ ne taceri p̄mittas quin me refutes. q̄a os peccatoris. videlicet cetus sacerdotum dicens. In te elzeub princepe demoniorum demonia eijcit. Mat̄. xij. Et os dolosi. s̄. inde proditoris dicens. Ave rabbi. super me ap̄tum est.

Petero. Iudei enim fuerunt emētes christum a iudas fuit venditor: et culpam v̄trorūq; simul describit sicut verba emētis et vendentis simul cōcurrunt vnde subditur. **L**ocuti sunt. s̄. iudei et iudas. **A**dversum me lingua dolosa simul tradendo de traditione mea. **E**t prius iudei. **L**sermonib; odij circūdeverūt me. **D**icētes. **Jo.** viij. Samaritanus es a demoni; habes. **E**t expugnaverunt. v̄ multis i pernis p̄secuti sūt. **M**e ḡtis. v̄ sine causa. vnde subditur. **P**ro eo vt me diligere. v̄ p̄ bono q̄d eis feci. sanando eorum infirmos. vnde me diligere debet. **D**e trahant mihi. **D**icentes. **Jo.** ix. Nos scimus. quia hic homo peccator ē. **L**ego autem orabam. s̄. pro ip̄s̄ p̄secutorib; meis. **A**ug. Quo b̄nico exēplo docemur. vt quando aliq̄s sentim; inḡtos. oremus pro nobis primitus. vt aminuz nostrum deo misereat atq; opitulante v̄nicam; quo

ferimur in v̄lascendi cupiditate. atq; animo nostro sedato a peccato. oremus etiam pro ip̄s̄ detraitoribus nostris vt securi dicam; **D**imittite nobis debita nostra: sicut a nos dimittimus debitorib; nostris. **S**equitur. **E**t p̄fuerūt aduersum me. v̄ contra me. **M**ala p̄ bonis. **H**oc declarat cum subūgit dicens. **E**t odiū pro dilectōe mea. **H**ic est omnis et magnus reatus illorum. **H**anc dilectionem in euāgelio. **Mat.** xij. cōmemorat dicens. **I**herusalem iherusalem quociens volui congregare filios tuos quē admodum gallina cōgregat pullos suos sub alis: et noluit.

Cassi. Consequente de iuda p̄ditore maloz omniū capite multa diciturus etiā miscet impios iudeos qui filij ip̄s̄ imitacione sceleris existerunt. **V**nde dicit. **C**onstituē. v̄ constituēs. **S**u p̄ eum peccatorem. v̄ dyabolum qui merito peccator dicitur quoniam delictuz traditionis domni ab ip̄so sumpsit imitium. **I**deo subditur. **E**t dyabol; stet a dextris ei;.

Collect. **V**t q̄ me noluit habere dominum a magist;: habeat dyabolū p̄ p̄te sua. **H**ugo. **O**m̄ iudicatur. **P**articulari iudicio i morte. v̄ in extremo iudicio. **E**re ar. **D**e cōgregatōe iustoz. **C**ōdempnatus. **I**am illis quib; dicitur. **I**te in ignem eternum. **E**t orō eius fiat in p̄cc̄. **I**ero. quia penitētia eius qua dixit. **P**eccauī. tradens sanguinē iustū;

O. iij.

mal. or. 10. a
Hug. or. 30
3

conuersa est in desperationem: et
abiens laqueo se suspendit et ex h^o
dominuz magis offendit q̄ q̄ tra
didit dō

Nico. **H**ant dies
minum] **Nico.** eius pauci] qd
factum est qz cito post traditionē
dominicum seipsum suspendit **Let**
ep̄atum eius.] v. ap̄latuz] **Accipi**
at alter.] sic factum est. quia bea
tus mathias loco eius electus est
vt habetur actu. **Dic** nota qz ep̄i
sunt ap̄lorum successores vt etia;
in decretis habet. xxi. caplo in no
uo testamento

Hat filij eius or
phanizet vxor eius vidua] quod
factum est ipso suspenso. Ergo p
istam pphetiam iudas vxorem ha
buit et filios. Etiam filij iude dicitur
iudei qui traditione; eius secu
ti sunt de quibus subditur. **L** u
tantes] tanq̄ vici incerti q̄ eant
L transferantur filij eius] videlicet
iudei de loco ad locum tanq̄ vagi
L mendicent] in omnibus bonis
p̄ impatores romanos spoliati] **L**
eijciantur de habitatiomb⁹ suis] quia
de tota iudea fuerunt iudei ex
puli

Scruetur fenerator:] Tū
laco hebraica habet. **Scruetur ex**
actor:] omnem substantiam eius] **I**
Iste exactor fuit tytus qui prece
pit omnem substantiam iudeorū
diligenter inquiri et auferri **I**te
subditur] **L** diripiant alieni labo
res illius] v. diuicias laboribus
eorum acquisitas. **Moraliter** iste
versus sic exponitur. **Scruetur fe**
nerator:] omnem substantiā eius.

Castio. Debitor quando ad
soluendum ydone?

non est. fenerator: eius a iudice p
cepta licentia ingreditur domum
obligati sui. et omnia que habe
re potest diripit: et satisfact sibi p
pecunia mutuata. **Sic** et dyabolus
quando peccata hoibus multa co
gregauerit et in eis obstinata volū
tate presistit. accipit potestate
vt obnoxij et obligati sui substan
tiam diripiat et pro libitu suo de
humana sibi spolia cone satisfaci
at. **Doc** nūc optatur iude vt datis
in potestate dyaboli omnibus bo
nis spoliatur **Alieni** quoq; sūt spi
ritus immundi quibus dyabolus
tanq̄ ministris imperat ad nocen
dum. **Qui** alieni dicuntur quia a
regno dei probātur extranei. **I**sti
labores diripiunt mādata domini
transgredientium dum eos bonis
spiritualibus priuauerint per ce
pta licentia **Sequitur** adhuc de de
structione populi iudaici cū subdit.

Nico. **N**on sit illi adiutor.]
quia nullus populus au
sus fuit inuare iudaicum populū
contra romanos. ymo etiā agrīp
pa rex qui erat iudeus noluit eos
inuare sed magis iungit se roma
nis. vt dicit iosephus i libro de iu
daico bello] **nec** sit qui miseratur
pupillis eius] quia milites roma
ni sine misericordia parā eos occi
derunt. et partim captiuabāt ml
tipliciter affli
gentes.

Iero. **R**ūdete mi
gētes. **hi** o iudei.
fuiſtis i babilonia. habuistis ibi
prophetas daniel. ezechiel. lxx.
annis fuiſtis i captiuitate. et poſtea
remiſtis in patria. **Nota** ānos a xp̄o

4
6
9
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

23
Babilonia
970
1000
1030
1060
1090
1120
1150
1180
1210
1240
1270
1300
1330
1360
1390
1420
1450
1480
1510
1540
1570
1600
1630
1660
1690
1720
1750
1780
1810
1840
1870
1900
1930
1960
1990
2000

vsq; ad Jeronimū. Ecce nunc qua
dringenti anni sunt quare non est
missus ab vos ppheta. et quare de
reliquit vos dominus. tunc dere
liquistis. dominum et ydola cole
batis et miserabatur vestri deus.

Nunc cum non colitis ydola. qua
re dereliquit vos dominus. **Racō**
est hec quia dominū crucifixistis
et interfecistis: et ideo non erit vo
bis adiutor. Sequitur.

Nico **H**ant nati eius in i
teritū. q. xliij. anno a
passione christi debellauerūt eos
romani in generacōne vna delea
tur nomen **Jero** q. p. romanos
eius.] **Jero** q. p. romanos
deleta ē. **Jero**

solima: et populus ille deletus est.

nicola Et illi qui remanserūt
de iudeis dispersi sunt
p. vniuersas ptes orbis et subiecti
alijs gentibus. ita q. faciūt popu
lū p. se nō habentē aliquā terrā.

Jero Videte demenciam dñs
crucifixerūt eū. q. xliij. an
nos dedit eis ad penitentiā. p. p.

Nico Consequēter oñdit q.
in deorū successores fue
runt puniti pro peccatis parentū
dicens. **R** memoria; redat mi
quitas pīm eius.] vi. iudei a iudeo
rum.] in ospectu domini.] vt punia
tur.] a peccatum matris eius.] lib. ē
synagoge infidelis.] nō deletur.] i
fra. xliij. annos predictos.] Illi qui
tractauerunt de morte christi erāt
mortui saltē pro maiori parte.
sed eorū iniquitas fuit ad memoriā
reducta. qm̄ in vindictā mortis xpi
captiuitas fuit sup. p. l'm inducta

Hugo Sed quare p. peccato
pīm puniuntur filij
cum scriptū sit. ezechielis. xvij.
Filius nō portabit iniquitatē pātis.
Ad quod videtur q. filius nō por
tat iniquitatem patris vt punia
tur p. patre et naliē. s. qm̄ q. p. unū
tpaliē p. p. i. n. pro delicto patris
Si vero imittetur p. iem in delicto:
tunc non tm̄ tpaliē. s. et et naliē
etiam puniē. Vnde merito puniti
sūt filij iude et vxor eius. qm̄ ea co
medebant que ipse iudas dñs fu
rabatur. et etiā puniti sunt filij iu
deorum qui p. ires suos i peccato se
cuti sunt. p. se quēdo nomē xpi de q.
bus subdit. **H**at o. tra dñm sp.]

nicola q. illi qui remanserūt p.
maiori parte obstinati
sunt in infidelitate. a sic sūt o. tra do
minum. Et addit semper.

Cassi Quia a regno eius ali
enati in iehenne cōtra
rietatem iusticia faciente mittēdi
sunt. Nam cum dominus sit etna be
atitudo: contra ipsum fieri bene di
citur. qui p. x. m. v. l. cōne dāpnat.

nicola La dispeat de tra memo
ria eorū.] quantū ad bo
num: q. de eis nō remanet nisi me
moriam ad malū eorū scdm̄ q. dicit
puer. b. p. Memoria iusti cū laudi
bus: et nomē impiorū putrescet.
Cōsequēter subdit causa dicte pu
nitōis cū dicit. **P**ro eo q. nō ē reor
datus facere misericordiaz.]

Hugo Nec iudas fecit miā; q.
lona paupm furabat.
nec iudeus similitē qui in xpm̄ ma
ximaz fecit credulitatē. vñ subdit

O. iij.

Obs. in h. p. 2.

no. p. p. h. p. b. o. m.

190

Let ipse p[ro]p[ter] iudaicus p[er]secutus
est homi[n]em. **Nico** .v. xpm de xgi
nem].

deitatem p[er]sequi n[on] poterant. In o
p[er]a mendicium. xps em duxit vi
tam valde paup[er]em. a cōpunctū
v. afflictū. corde. lex in gratitudinē
iudeorum. mortificare. v. vt eum
ocade. **Iero**. Lactie a cōpūdio
rent. xpi erāt. qm̄ perse
quentes eum non potuit saluare.
eo q[od] noluerunt p[en]itere.

Nico. Et dilexit maledictō
nem. que imprecatur
p[er]secutoribus innocentiu[m]. deutro
xxvij. Let v. **Hugo**. Judas op
met ei].

Hugo iauit illā
maledictionem d[omi]ni dicentis. Mat.
xxvi. Ve h[omi]ni illi. p[ro] quē filius h[omi]nis
tradetur. Et iudei habuerūt illam.
quā sibi p[ro]p[ter] optauerūt. dicētes.
Mat. xxvij. S[an]guis eius sup[er] nos:
et sup[er] filios nostros.

Nico. p[ro]p[ter] q[od]
p[er]secutiōne atrocissimā sustinuerunt a rōmis
Let ipse iudas et iudaicus popu
lus. Inohit benedictionem. que
in lege imprecatur pro op[er]ibus
mie. ai d[omi]ni. B[ea]ta misericordes: qm̄ ip
si miam cōsequen[ti] et elon[ga]bif
ab eo. q[od] rōm̄ nō fuerunt miserti
populo p[re]dicto.

Nico. Induit ma
ledictōem sic vestimentum. v. fuit
circūdatus maledictiōib[us]. sicut
h[omi]n[us] circūdatur vestimēto. Et q[od] p[er] a
huius maledictiōis nō tm̄ tetigit
iudā a iudeos in exteriorib[us] tomis
s[ed] etiā in interiorib[us] viz anime a co
poris. Ideo subdit. et intrauit. di
cta maledictō. sic aq[ue] m[er]itoria. i.].

Cassio qm̄ deliberauit facere
q[od] ei fuerat de morte
d[omi]ni dyabolica il piracōe suggestū
Let sicut oleum in ossib[us] eius. qm̄
effedum pessime suggestiōis in
audita pueritate opleuit. dicēdo.
sicut oleū s[er]uēt delectationem facino
ruz q[od] sic corp[us] p[ro]dōris molliter i
gredit. vt ipm̄ quada[m] iocūditate
p[er]mulceat. v. delcet. q[od] o[mn]i stat malis
mentib[us] accidere qm̄ in scelere suo
aliqua delectatione glorian[ti]. **H**
at ei sicut vestimentū quo operit].

Hugo. v. qm̄ vestimento opia
tur maledictōe. Let sic
zona qua semp[er] p[re]cingitur].

Nico q[od] fuerūt hac maledictō
ne ligati. et sic violenter
tradi extra terram suā. et captiua
ti. in qua captiuitate adhuc pdu
rant. In fine at hui[us] maledictōis
cōdubif psalmista in p[er]sona xpi
h[omi]nis dicēs. Hoc op[er]us eoy]. v. h[ec]
pena q[ue] p[re]dicta e[st] p[ro] malo ope reb[us]
bita e[st].

Hugo Lq[ue] detrahunt
iudeis. **Hugo** mibi apud do
minū. p[ro] infidelitate. a q[ue] loquunt
mala adūsus aiā meā. v. huma
nitate meam. negātes me resurre
xi].

Nico Sequit[ur] cōsumatio
o[mn]is p[er] ineluate i p[ri]n
cipio hui[us] p[er] nūc dicētis ad p[re]z
tu d[omi]ne d[omi]ne. rex angelo et
h[omi]n[us].

Cassio. Dec[em] p[er]petio af
me p[re]cationis ostendit.

Nico Fac meuz. Ism̄ m[er]ia[m] me
fuscitando a morte corp[or]is
p[er] n[ost]r[um] nomē tuū. v. vt nomē tu um
glorificet p[ro] me a exaltationem. q[od]

fiatus e mia tua. Sanans omnes
mor. **Hugo** per quam generi
subuenire. Utera me la iudeoꝝ
psecutio e a morte p resurrectione
Lq̄ egenus a paup̄ ego sum.

Aug Egestas a paup̄tas fit
firmitas e ex qua ceu
cistrus. **Jero** Habete consolatio
est. **Jero** nez paupes q̄ do
min⁹ uobiscū paup̄ e. Et cor meuz
conturbatum est intra me.

hugo Ego in cruce pendebar
et sāguine meo laua
bā sordes eoz: a ipsi nolebāt age
re p̄niam. Et ex hoc opund⁹ a con
turbat⁹ fuit a dixi. Dal ignosce ill⁹:
quia nesciunt quid faciunt.

Rico Uitvmbra aiz de
dīnat ablat⁹ sū. Uevi
ta p̄nti p morte. Vñ Marta. xv. dī
Mirabatur pylatus si iā obisset
Letecussus sum sicut locusta.

Gre xxxi. libro moraliū. Quis
receptoris nostri resurrectio de sig
nat. Tenet em̄ se a psecutorib⁹
vsq̄ ab morte ptulit: sicut locu
sta excussus e. q̄ ab eoz manib⁹
satu subite resurrectionis euolauit.

Genua mea infirmata sūt a ieiū
ni. **Cassi** Legim⁹ dñz xpm. xl.
o. dies ieiunasse: genu
a tñ eius infirmata eē nō legim⁹.

Melius ē genua ad ipsius mem
bra referant. que reuera infirmata
sunt qñ apli in passione ei⁹ disp̄si
sunt. Quis em̄ plus potuit eē infir
mus q̄ vt petrus negaret. a reliq̄
urba fidelium lateret. **Jde aug**⁹.

Rico Ad lram̄ enim xps. xl.
dierū esurie a laborib⁹
ac vigilijs multis passus e fatiga
tionez corpis. q̄ maxime sentit in
gemb⁹. eo q̄ sustinet pond⁹ corpo
ris. Vñ dī. Job. iij. Ihs aut fati
gatus ex itinē se debat sup fontē.

Jero Habete consolationem o
monachz ieiunādo: si q̄dē
et hoc dñs fecit. Ego at dico q̄ qñ
ieiunat monachus. fortior fit ieiū
nio. Et nos qñ ieiunam⁹ et facies
nre pallide sūt. et qñ se bividemur.
cognoscim⁹ nosmetipsos tūc pul
chiores apparere xpo. Tales mili
tes diligit xps cū ieiunijs vacāt.
ānona nrā a esca ieiunū est. q̄re e
q̄ in ieiunio victoria ē et in victoria
triūphus. Deniq̄ a apls nō in sa
turitate. s̄ in infirmitate gloriaē.

Sequitur hugo La caro mea. q̄
tur. **hugo** in sepulchro ia
cebat mortua. immutata est. Im
melio mutata est p resurrectionē
et hoc propter oleum.

Calliodorus. ppter
diuinam. Ipsa est enim grā q̄ car
nis infirmitatē in immortitatis glo
riam cōmu. **hugo** Vnde in
tauit. **hugo** alio ps̄

dicit. In ipso sperauit cor meū: et
adiutus sum. a reflexit caro mea
viz p grām resurrectionis. Cōsequē
ter adhuc enumeāt i peria q̄ pfi
di iudei in ipm expēdēt cū subdit
dicēs. Et ego fact⁹ sū opprobri
um ill⁹. S. iudeis p ignominiaz ceu
cis. vident me. In cruce pēdēt. et
mouēt capita sua. Isanādo me

Jeunant...
hug

29

dexterā iude stetit a domin⁹ a d dextera michi stetit vt saluam faceret a persequentibus.

Rico .i. iudeis animam meam .i. hūanitate me su scitādo a morte. Vel ē vox populi fidelis grās agentis et dicentis.

Hugo Confitebor dño .i. laudabo eum non te pite vel accubiose sed in mris .i. tā corpore q̄ mente eius psalmodiā cantando in ore meo. et non p viciarium in medio multorum .i. in ecclesia laudabo eum quia semper laus eius in ore meo q̄ astitit peccata imittendo. a dextris paupis scilicet populi christiani.

Aug⁹ Nō vt ei multiplicāēt annos vltē cito finem de ne q̄ vt eius augetet pecuniam aut eum faceret corpore viribus fortē vel ad tempus sanum sed vt saluaz faceret a psequētib⁹ tam demonibus q̄ prauis hominibus animam meam. Salua fiet autem a psequētib⁹ anima si nō eis consentiatur ad malum. Non autem eis consentitur cum astitit dominus a dextris paupis ne ipsa paupertate vifirmitate succubat

Cassiodor⁹ Quintus ps est eorum qui lacius de domini passione locuti sunt vij. xxi. xxiiij. liij. et lxviij. et ps. Cviij. Virgo peperit messias venit agnus immaculatus occisus est. redemptor surrexit a mortuis mundus audita credit et adhuc iude⁹ similat se nescire quod totus mundus agnouit. Presta domine

obstinatis cōtue r̄sionem lumen obscuris incredulis fidem vt pro quibus in cruce positus orasti p̄ditantibus subuenire digneris. Nam quibus suadere iusta nō possumus recte pro illis tibi domine supplicamus qui es benedictus in secula seculorum. Amen.

Psalm⁹. C. ix.

Dixit domin⁹
nō domin⁹
meo: sede a dextris
meis. Titulus. psalmus dauid

Rico Per hoc patet q̄ dauid ē autor huius psalmi qui loquitur de christi diuinitate et de verbo incarnato quod probatur primo per dictum saluatoris. Matth. xxij. vbi dicitur Congregatis autem phariseis interrogauit eos ihesus dicens. Quid vobis videtur de christo: cuius filius sit dicunt ei. dauid. Et ait illis. Quomodo ergo ipse dauid in spiritu vocat eum dominum dicens Dixit dominus domino meo: sede a dextris meis. Et subditur. Si ergo dauid vocat eum dominum quomodo eius filius est. et nemo poterat ei respondere verbum quia pharisei diuinitatem christi ignorabant p̄ quaz christus est dominus ipsi⁹ dauid vt hic patet a filius eius scdm carnem sicut dicitur. Mat. i. Liber generationis ihu x̄ filij dñi p̄ etiā q̄

iste psalmus loquitur de christo
secundum eius humanitatem per dictum
apostoli ad hebreos et ubi per litteras
huius psalmi probatur christum maiorem
angelis dicens **Ad** quem autem an-
gelorum dixit aliqui **Sede** a dextris
meis quousque ponam inimicos tuos
os scabellum pedum tuorum. quasi
diceret **Nulli**. Ideo subdit. Nonne
omnes sunt administratores spiritus et
in ministerium missi. Probatio autem
non fit nisi ex sensu litterarum secundum quod dicit
Aug⁹ contravincentium donatista.

Cassio. Sanctissimus igitur
propheta in secretis altis-
sime contemplationis euectus in
primo versu inestimabilia verba
refert que omnipotens pater omni-
potenti et coeterno filio sibi dixit
naturam simul deitatis et humani-
tatis ostendens. **Glo** Et loquens
de futuro per
modum preteriti propter certitudinem
prophetie dicit.

Dixit In ore carnali protulit
sed eterna dispone per ordinauit
More nostro loquitur propheta cum
ait **Dixit** **Deus** pater
dominus. **Nico** **Deus** pater
dominus meo. et pro filio suo: quem dauid
dominum vocat ratione diuinitatis
sue. Geminatio ista videlicet.

Cassi. Dominus domino meo.
et personam patris et fi-
lij competentur expressit: et unaqueque
naturam deitatis euidenter ostendit. Quid
autem deus ab eterno disposuit con-
sequenter declarat dicens **Sede** a
dextris **Iero** **Deus** non sedet: al-
meis **Iero** sumptio corporis

christi sedet. Huic ergo precipit
ut sedeat qui homo est qui assum-
ptus **Cass**. Nam si naturam dei
est. **Cass**. tatis excogites. que
locum potest habere partis sinistre
vel dextre qui omnia ubique plenissi-
ma maiestate implet. **Victori**
igitur filio et per sanctam incarna-
tionem totius mundi triumphato-
ri post resurrectionis gloriæ ho-
norabilis coesessus offertur.

Nico. De qua dicitur. **Marc** et
anno. Et dominus quidem
ihesus postquam locutus est eis. assum-
ptus est in celum sedet a dextris dei.

Hugo Id est in potentibus
bonis dei patris.

Cassiodorus. In qua
parte ponendi sunt qui a perfidis diuinitatis
munere se gregantur. **Iuxta** illud
Pater volo ut ubi ego sum. illic sit
et minister meus mecum. **Abiecit**
quod **Q**uoniam non ponam inimicos tuos

nicola. **S**icuti deos qui persecu-
ti fuerunt christum
ad mortem. **scabellum pedum tuo-
rum**. et subiectos tibi. quod vide-
mus impletum. quia illi qui de in-
deis crediderunt sunt christo subie-
cti per fidem **Illi** vero qui increduli
remanserunt: sunt membris christi
subiecti quia in terris principum
christianorum manent sicut serui
et abiecti. **Nam** inter sarracenos
habitare non permittuntur: et a
fide dignis narratur.

Hugo Nota quod **B.** donec est
affirmatiui seu idusti-
ui omni tempore **Et** quousque negatiui siue

Handwritten notes at the top of the page, including "1978 - 950 y 2 - p. 10 y 20 y"

exclusus; omnium temporum ut
habetur **Math. v.** Joseph non co-
gnovit eam donec peperit filium
et nunquam cognovit. Quisq; fuerit
verba patris ad filium; que recita-
vit propheta: nunc autem se ovet
tit propheta ad loquendum ipsi
christo.

Nico Urgam vir-
dicens. tutis tue et po-
testatem docendi in omnibus lin-
guis et faciendi miracula ad con-
firmationem doctrine. Emittet do-
minus christus p apostolos Lex
syon. Ista missio fuit facta in mo-
tesyon ut dicit Jeronimus in epi-
stola ad paulinum. Apostoli enim
aliiq; discipuli christi spiritu san-
cto confirmati experunt ad predi-
candum p orbem gloriam christi
Unde ysa. ij. dicitur est desyon exi-
bit lex: et verbum domini de iheru-
salem. Et quia p doctrinam et mi-
racula apostolorum illi qui per or-
bem propter ydola christum pse-
quebantur. conuersi sunt ad fide;
et subiecti ipsi xpo dicitur dominare
et tu christe dominaberis. Transla-
cio romana habet. et dominaberis
in medio inimicorum tuorum

Hugo in cordibus eorum
p fide; qui prius erat
inimici per incredulitatem.

Nico Notandum vero q po-
testas docendi predeca
conueniente figuratur p virgā
quia doctores hebreorum antiqui
tus portabant virgam in signum
doctrine. Similiter pastores ecclie
baculum portabant: et apostolis
ad predicandum missis. Mat. vi.

dicitur. q non possent nisi virgā
tantum. Similiter potestas mira-
cula faciendi p virgā designatur
Vn moysi misso a domino in egi-
ptum dicitur exo. iij. Virgā quo-
q hanc sume in manu tua si qua
facturus es signa. Consequenter
ostenditur equalitas christi ad
patrem que ouenit ei ratione na-
ture diuine: que est eadem in pte
et filio Et hoc est quod dicitur
et cum principium. Principium di-
citur hic deus pater sicut a Joha-
dicitur. In principio erat verbum;
id est filius erat in patre.

hugo Dicit ergo pater filio
et eadem auctoritas dominandi et
principandi est michi. tecum.

nico Est enim filius cum patre
vnus in natura et distin-
ctus in persona: et hoc importat
hec dictio tecum. s. vnione distinctoꝝ

Callio Sed hic sancti quem
admodum sit prin-
cipium in principio videlicet pater
in filio. nequeunt intueri: quod ta-
men manifestum erit oibus elās
in die vtutis tue.

Nicola Hoc est i claritate
patris que est dies sine nocte
Unde in apoc. xxi. Non enim non erit
illuc in qua die videtur ap te vire?
christi quantum ad deitatem et
humanitatem: quia sancti in pa-
tria reficiuntur interius in aspū
humanitatis eius. vt dicit Aug?
super Johannem. Ite subdit in
splendoribus Calliodoꝝ
sanctorum.

Quādo in resurrectione lucebunt
ipsi sancti sicut sol. et ita purifica
ti atq; conspicui erunt vt illaz ma
iestatem queant cordis oculis in
tueri. Consequenter ostendit con
substāialitatem filij cum patre.

Vnde dicit pater: **Le xvtero** Id est
ex archano substātie mee. ex ip̄a
videlicet deitate. totū ex toto. oīpo
tente; de oīpotente. lumē de lūie. sū
mum ex summo qđ nulla inuesti
gatio null⁹ sensus possit attingere
quemadmodū valeat cōprehēdi
s. quō **ante lucife eū genui te** ⁊ an
te p̄ductionē; stellaz. que luciferi
nomine designantur sicut totum
a parte nobilitati denominat. et p̄
cōsequens gnācio filij p̄cedit cre
acionē celi. cū quo facte sunt stelle
Tps at sequit̄ motū celi. sicq; aū
tps nō ē nisi eternitas. Ergo in et̄ni
tate eterna ē gnācio filij dei. Dicit
enim pater **Iero** Nō habeo vterq;
ter.

Iero s̄ ex vtero genui
Dico qđ nō possum me aliē iudica
re patrem nisi v̄bis locut⁹ fuero.

Cassio. Narratio ē ineffabi
lis intellect⁹. incōpre
hēnsibilis cogitacō. sup̄ creaturaz
oīm vires que angelorū qđ sup̄at
sensuz et tū nobis se cape put po
tuissem⁹ indulget **Cōsequē** agit
p̄pheta de xp̄i sacerdotio cui; subū
git dices **Iurauit dñs** ⁊ firmē
statuit non filio gemito an̄ secula
s̄ iaz xp̄o qđ ex maria v̄gine nat⁹ ē

Hugo Deus p̄i legit̄ in tri
bus locis iurasse. s.
hic xp̄o **Ite** d̄s in ps̄. **C. xxxi.** dices
Iurauit dñs dauid veritatē. **Item**

abrahe. **genes. xxij.** dices. **Per me**
metip̄m iurauit dicit dñs **et non**
penitebit eū ⁊ nō retractabit **Pe**
nitētia em̄ nō cadit in deū: iuxta il
lud ⁊ reguz. **xx.** **Neq; hō** ē vt agat
p̄miam. **S; videt̄** otrarium cū dicit̄
ibidē. **Penitet me.** qđ constituerim
saul regē **Solutio.** Loquit̄ huma
no more **Quid** aut̄ iurauit dñs. de
clarat cū subdit. **di.** **Tu es sacerdos**]

Cassio. Qui semel te p̄ nob̄ ob
dit apl's. **Talis** em̄; de cebat vt
nobis esset. p̄tifer. sc̄is. innocens
et impollutus. segregatus a pecca
toribus. et excelsoz celis fact⁹ **In**
eternum. q̄ma dominus christus
p̄manet in gloria sempiterna.

Dico Declarat hoc sacerdoti
um cū subiungit dices
sc̄s; ordmē melchisedech. Quia
sicut obtulit panem ⁊ vinuz in sa
crificium vt habetur **genes. xiiij.**
Sic christus in sacrificio eucharis
tie consecrat corpus suū ⁊ san
guinem. quia in hoc sacrificio ip
se est sacerdos ⁊ hostia. Sequitur
vox prophete ad patrem. cum dicit̄
Dominus. s. iste sacerdos
christus existēs **A dexteris tuis.**

Aug⁹ Et interpellans p̄ no
bis tanq̄ sacerdos in
trans sancta sanctorum id ē in se
creta celorum ipse **confregit** i die
ire sue. ⁊ v̄m dicit̄ **sue** **reges.** **De**
quibus dicit̄ est in secundo psal
mo. **Isti** fuerunt herodes ⁊ ponci⁹
pylatus ⁊ principes iudeorum re
gentes populum de quibus hero
des ⁊ pylatus fuerunt relegati in

eritū p̄ imp̄atorē remanumet
p̄ncipes iudeorū p̄ rōnos exēmi
nati. **Se q̄ Hugo** **Judica**
tur. bit inacio

nibus. **disartiet** p̄ suos ap̄los re
darguendo peccata gentiliū: et si
qui eorū ad eum conuerti uoluerit

implebit **Cassi.** **Qm̄** de cordi
eūmas.] bus huma

nis faciet peccata coruē a noxia
delicta emendacōne saluberrima
dispite. a sic. **cōquassabit**.] humi

liabit. **capita**.] a corda que cōtra
deū euigunt peccando. **in terra**.] a

inuita. **multorū**.] et nō oīm. s̄ illo
rum q̄ conuertunt. q̄ dyabolū diu

sis sequunt̄ erroribz peccatis. cū
fuerint corēti capite suo sine du
bitatione quas **Aug.** **Hoc** fit

santur. **qū** i ter
ra hoc est inuita p̄nti de superbis
humiles **hugo** **U** de futuro

facit. **crisi** iudicio
he lra intelligit̄. **udicabit** i na
tionibz.] a nacoēs cū assessoribus

suis. a cū s̄ctis de q̄bus s̄. sapie.
iij. **Judicabūt** s̄i nacoēs: et de to
nis saluatis. **implebit** eūmas.] s̄.

angelorū. **Qd** alibi orat̄ p̄reta di
cens. **Benigne** fac d̄s̄ie in b̄ volun
tate tua s̄pon: vt edificentur muri

ih̄rl̄ml. **cōquassabit** capita in ter
ra mul **Dico** **a** graūter dam

torū.] **pnabit** tirānos
hui⁹ mūdi qui fuerūt p̄ncipes a
capitanei multorū in terra hui⁹ se

culi. **Cōsequens** oñdit vñ p̄tās iu
dicādi meritorie cōcessa ē xp̄o ixi
cū s̄. **De** torrente in via bibet.] v

te fluxu seu ipetu tribulacōis bibz

in via p̄ntis vite. a maxime in sua
passione. p̄pter qd̄ dixit iacolo et
Johi **Mat. xx.** potestis bibere cali
cem quē ego bibiturus sū. **Qz** at
p̄ torrentē intelligat̄ ipetus tribu
lationis patet ysa. xxx. **Spūs** ei⁹
velut torrens iunbās vsq̄ ad me
dū colli ad p̄ndas gentes in ni
ehilū. **Xps** ḡ de torretē a de fluxu
seu ipetu tribulacōis bibet. **ap̄lea**
exaltabit caput.] **Seipsum** exalta
uit qui est caput omnium.

Grego xij. et. xxxiij. mora
liuz. qz hoc qd̄ mo
riēdo in sepulchro posuit resurgē
do sup̄ angelos eleuauit. **Vel** d̄?
exaltabit caput oibz d̄nando. sic
dicit apostolus ad philipp. ij. **Hu**
miliauit seipsum factus obediens
vsq̄ ad mortem: p̄pter quod deus
exaltauit illum. **Deus** eternus
atq̄ in cōmutabilis in sua natura
p̄manens dignatus est assumere
humanitatem nostram vt veterē
hominem innouaret. vt de peccato
re iustum. de mortali faceret imor
talem. de alieno regni sui interet eē
participem. ne p̄maginē suā in
confitentibus patere tur p̄ire quā
annihilare voluit crudel̄ inimicē.

Collect **Ros** igitur karissimi
de vite huius torren
te. exemplo saluatoris nostri bibē
tes. illuc euz sequamur corde. vbi
eum corpore credimus ascendisse.
desideria terrena fugiam⁹. nil nos
iam delectet in infimis. qui patrē
habemus in celis.

Gre. sup̄ euangeliū **Marci**
ultimo. sed hoc nobis

Componit
Deh. 088

Confitebor
7° ror

est magnopere perpendendum. quia
qui placidus ascendit terribilis re
briet: et quicquid nobis cum mansuetu
dine precepit: hoc a nobis cum distri
ctione exiget. Nemo ergo indulta
pne tpa pui pendat. Nemo curam
sui dum valet agere negligat. quia
redemptor noster tanto tunc in iu
dicio districior veniet quanto no
bis ante iudicium patientiam ma
gnam preceperit. **Col** Studiamus ergo
rogavit. vitam nostram
corrigere a que ignorantia huma
na fragilitate peccavimus cum omni di
ligentia emendare non differamus.
quatinus cum nos ab hac vita vo
caverit nos patros iuveniat quos
secum in dextera sua cum electis suis
feliciter collocandos ducere digne
tur dominus noster ihesus christus cui
cum patre et spiritu sancto est honor et
gloria in secula seculorum. Amen.

Psalmus. Cx.

Alia
A laude
in 7° ror

Confitebor
In precedenti psalmo adu
est de sacerdote christi
et eius sacrificio quod
est eucharistia. In isto agit de eu
charistie efficacia. quia sicut baptis
mus est quedam spiritualis generatio
sic eucharistia est regeneratio
spiritualis nutritio. Et tamen hoc agit
hic de quibusdam aliis opibus
divinis. ex quibus omnibus deus lau
dandus est. Et ideo huic psalmo premit
titur per titulum alia quod significat laudate
deum sicut diffuse super
dictum est. Cy. ps. **Castio.**

Et iste est psalmus apud hebreos alpha
beti ordine decoratus. Cuius alpha
beti huic psalmus ac aliis appositi ut
patet hylarius dicit. causa talis
est. Semus paruulos a rudibus per
trās erudit ut patientie precepta con
quirant. Sic huiusmodi psalmus pueris a im
sipientibus dant. ut primordia eo
rum quasi quibusdam elementis decen
tibus istuant. Populus itaque be
atorum in diversis mundi partibus ag
gregatus primo ingressu psalmus confite
ri se dicit domino in congregatione iusto
rum. ubi est eterna laus et sine fine
preconium. unde dicit.

Confitebor tibi domine. Rico confessio
ne lau
dis. non solum labijs sicut de illis de quibus
dicit dominus. ysa. xxxix. populus hic
labijs me honorat: cor autem eorum lon
ge est a me. sed etiam laudato et in
toto corde meo. in intellectu. et affe
ctu. unde **Aug** quod valet stre
dit. **Aug** pitus labiorum
ubi cor est. **Hugo** hec autem
mutum. **Hugo** laudatio.
non tamen debet esse deuota sicut etiam di
secretarum subdit **Lim** ostio iustorum.
et non temere sicut ex discreatione non pro
terrenis principaliter sicut per bonis et
nis consequendis. **Loc** autem huius
laudationis declarat dicens. **Let** congre
gatione. et in ecclesia fidelium ubi congregantur
iusti. **Con**sequentem ostendit cas
laudis primo commendans dominum a ma
gnitudine operationis dicens.
Magna opera domini. sicut in cre
atione mundi a ieiunio gubernata
consequenter in omnes voluntates eius
quod si aliquis querat rationem operum dei

in 7° ror
fm

*Capitulum de...
quod dicitur...*

inueniet quod omnia dependent ex eius me-
 ra uoluntate. **Ac** si dicat omnia
 te et gratia. **De** quibus uoluit bene
 et sapiens fecit. **Rico** propter quod ex su-
 ent fecit. **Rico** is opibus magis
 est laudandus. **Vnde** adhuc scribitur
Obsessio et magnificentia operum eius.
Augusti Quis magnificen-
 tiam eius quam iustificat
 impius. **Ob** opus fortasse hominis prae-
 istam magnificentiam deivt cum fuerit
 peccata confessus iustificat mereat
hu Magnum opus dei fuit pau-
 lus et alii persecutores ecclesie
 conuersi et confessi sunt fidem christi et mag-
 nifice operati sunt miracula facientes
 et omnia aduersa pro christo patientes. **Hec**
 est confessio et magnificentia que sunt
 opus dei quia christus operatus est ea
 in illis qui dixit apostolus iohannis xv. **Si**
 ne me nihil potestis facere. **Aug** Quis ergo
 potestis facere. **Aug** Quis ergo
 uult miseretur et quem uult obdurat
 nunquam iniquitas est apud deum. **sab**
Hugol Iusticia eius. **I**qua res
 detur iniquis secundum opera sua. **manet**
 in seculo. **Cal** Cum peccatoribus
 dixit. **I**te in ignem eternum que patius est
 deus abolo et ministris eius. **Et** iterum qui
 fideles aduocauerit dicentes. **Venite** benedi-
 cti patris mei percipite regnum quod uobis
 patrum est ab origine mundi. **Sic**
 in utraque parte iusticia domini perpetua
 a et incommutabilis perseverat. **Rico** est
 ratio domine laudis ex beneficio eucha-
 ristie et primo panis huius sacramenti
 conuersio cum dicitur. **Memoria** **Vn**
 sciendum quod conuersio eucharistie re-

spu vite pntis est nutritio spua
 lis que fuit figurata in vetri testa-
 mento ut mana que deus nutritiuit fili-
 os israel in deserto ut legitur. **exo** xvi.
Cibus aut ille erat ualde saporosus et nu-
 triuus saltem bonis secundum quod dicitur
 sapientia xvi. **Pan**e patrum de celo pre-
 stitisti eis sine labore omne delectamentum
 in se habent. **Malis** autem erat insipidus
 et abominabilis. **Vn** dicebant. **nu**. x
 xi. **A**ia nostra nauseat super cibo isto
 leuissimo. **Sic** eucharistie cibus
 saporosus est gustu spirituali nutritiuus in
 gratia ipsius bonis. **Propt**er quod dicit salua-
 tor. **Job** vi. **S**i quis manducauit ex
 hoc pane uiuet in eternum. **Malis**
 est ualde nocuus secundum quod dicitur
 ad cor. xi. **Qui** manducat et bibit in-
 digne iudicium sibi manducat et bi-
 bit. **Propter** quod dicitur. **memori-**
az fecit mirabilia suorum miser-
 cordis et miserator dominus. **escam**
 dedit timentibus se. **scilicet** cor-
 pus suum in sacramento eucha-
 ristie propter quod reducuntur ad
 memoriam mirabilia dei que fecit
 filiis israel in donatione manne.
Deinde describitur efficacia eucha-
 ristie respectu uite future que habet
 efficaciam introducendi ad uitam
 beatam si deuote sumatur et pro-
 pter hoc nominatur uaticium et qua-
 tum ad hoc dicitur. **Memor** erit
 in seculum testamenti sui. **Hoc**
 est huius sacramenti quod dicitur
 testamentum de quo dicitur prius
 ad ebrin. xi. **Die** calix noui testa-
 menti est in meo sanguine. **vie-**
tutem operum suorum. **et** efficaci-
 am huius sacramenti a deo nobis

*Ad...
plur...*

per...

Q

collati. annunciabit populo suo. quia per seipsum christus annun-
ciavit apostolis et apostoli ecclesie
primitiue. et sic consequenter annun-
ciatur in ecclesia quotidie. Que autem
sic virtus huius sacramenti annun-
ciata subditur. **Et det illis heredi-
tatem gentium.** vitam beatam ad
quam introducit hoc sacramentum
HUGO Et dicitur vita beata he-
reditas gentium. quia
regnum celorum iudeis reprobatis da-
tum est gentibus in hereditate sicut
illud **Matth. xxi.** Auferetur a vobis
regnum dei dabitur genti facien-
ti fructus eius. opera manu eius.
Nico id est potestatum eius
maxime in hoc sacra-
mento sunt. veritas. quia ibi continetur
corpus christi verum. et iudicium.
vite: sumentibus hoc sacramentum
deuote. et iudicium mortis eterne.
scilicet sumentibus indigne id est
indebite. **Item** omnia mandata
eius. maxime de consecratione et hu-
ius sacramenti videlicet quod in e-
ius commemoratione debet offer-
ri. confirmata. tam in euangelio quam
per miracula ut dicitur in seculis
seculi. quia post ista non expecta-
tur alia mandata. facta in veritate
videlicet a christo qui est testis fidelis et
verus. et equitate. quia omnia man-
data tua equitas. Predictum autem
sacramentum instituit christus in
cena imminente sua passione. Unde
consequenter dicitur. **Redempti-**
onem misit dominus populo suo.
Tunc enim deus pater misit popu-
lo suo redemptionem quando christi-

stus ex obedientia dei patris venit
ad suam passionem: per quam re-
demptum est genus humanum.
mandauit in eternum testamentum
suum. quia tunc instituit eucha-
ristie sacramentum quod vocatur te-
stamentum. Unde dicit christus
in eius institutione Matth. xxvi.
Hic est sanguis meus noui testa-
menti. Et ad eorum xi. dicitur Hic
calix noui testamenti est in meo
sanguine. Per hoc autem quod di-
citur in eternum designatur quod hu-
ic sacramento non succedunt alia
sicut sacramentis veteris legis suc-
cesserunt noui testamenti sacra-
ta. Isti autem sacramento succedit
vita beata in qua est plena fruitio
ipsius christi contenti in hoc sacra-
mento: cuius deitate beati reficiun-
tur interius et humanitate exterius
sicut quod dicit Augustinus super Iob.
Quod autem mandatis dei et speciali-
ter mandato eucharistie sit firmi-
ter obediendum ostenditur. cum in-
feratur. **Andum.** quantum in se
formaliter. et effectiue obediendum
et terribile in obediendum. no-
men eius. quia ipse est iudex viuo-
rum et mortuorum. Unde ad phil.
ii. Debit illi nomen quod est sup-
omne nomen. Et quia per timorem
dei declinat omnis a malo. prouer-
biorum xv. Deo subditur. initium sa-
piencie timor domini. quia recedens
a malo accedit ad bonum sibi oppo-
situm. **HUGO** Est autem qua-
scilicet mundanus. Iste eligit pe-
care ne perdat bona terrena. Et est

Opera manu eius

Andum

timor humanus. Iste refugit peccare ne lebatur in corporali vita. Est a timor seruilis Iste timet peccare ne puniatur tormentis gehenne. Est et timor filialis Iste timet peccare. ne priuetur dei amore eius inuerrat offensam de quo dicitur ecclesia. Timor domini expellit peccatum. Et quia sunt multi qui se putant esse sapientes quia sunt intelligentes licet non habeant vitam bonam. Ideo subditur Intellectus bonus. Iupple est. omnibus facientibus eum. qui faciunt ea que facienda esse intelligunt Nam non facientibus intellectus malus est a nociuus quia sicut dicitur luce. xij. Seruus sciens voluntatem domini sui et non faciens plagis vapulabit. verberabitur multis Et quia omne bonum a deo habetur Ideo. laude est dignus Vnde subditur. Laudatio eius manet in se. **Cassio** Ecce in psalmi tota declarata est. populus iste fidelis a diabolica prauitate liberatus gratias agens deo sententiam religiose mentis expressit quod et hii facere debent qui deuoti sunt a in illa celesti ierusalem a beatis constat esse pagendum. Laudatio eius nullo clauditur termino quia nec finem habet vel habere pot eius beneficiuz. **Dic** laudatur quia peccatores liberat. **Ibi** p dicitur quia deuotos coronat. **Mei** ergo allehuya in titulo ps iste cognoscitur suscepisse quia a laude domini. nostri iesu christi fecit n

icium a finitus est in laude christi qui est benedictus in secula seculorum. Amen

Psalmus. Cxi

Beatus vir q
ti. Titulis allehuya. **Ps**
Cuius expositio bea

est supi ps Cx. In aliqb tñ libis additur christi allehuya reuerfionis aggei et zacharie. sed hoc non est in hebreo neq in translatione Jeronimi Et ideo additum est sub aliquo expositore pro uoluntate sua **Hugo** Niuero prophete aggeus a zacharias no fuerunt tempore dauid qui hunc psalmum composuit. sed multo tempore post **Aug** quia ambo prophetare inceperunt infra unum annum post tras migrationem babilonis inter qua a tempus dauid. xiiij. generationes inueniuntur sicut Matheus euangelista **Nico** Ad intellectum testatur. **Nico** uero huius ps sciendum q licet bñtudo sit reddenda p opibus uirtuosis gnaliter tñ per quandam appropriationem dicitur reddenda specialiter pro opib misericordie Vnde dicit saluator. Math xxv. Venite bñdici patris mei possidete paratuz uob regnum a constitutione mundi. E furui a debistis mihi manducare rca propter hoc i presenti psalmo dicitur reddenda felicitas pro operibus misericordie. Sed sciendum q felicitas que pt haberi in

P. ij.

Alth. 2/ly

Aggeus Zacharias